

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
Novenic Publishing Co.
(a corporation.)FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation and
address of above officers:
11 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Če celo leto velja list za Ameriko in	\$3.00
pol leta	1.50
pol leta za mesto New York	4.00
pol leta za mesto New York	2.00
Kvota za vsa leta	4.50
" " " " " "	2.55
" " " " " "	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredni nedelji in praznikom."GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebosti se ne
prištevajo.Denar ni za blagovito poljiti po
Money Order.Pri spremeni kraja naročnikov pro-
stimo, da se nam tudi prejšnje
breviše naznani, da hitreje
najdemo naslednika.Dopisom in poljiti nam naredite ta
naslov:
"GLAS NARODA"
11 Cortlandt St., New York City.
Telephone 4677 Cortlandt.**Militarizem in reakcija.**

Najznamenitejši angleški list
"Times" je dobil pred par dnevi
sodniško obtožbo, ker se je gla-
silo v listu, da je pomanjkanje
vojaštva v Franciji tako veliko,
da se je že vpoklicalo mlade ljudi
letnika 1917, skolaro otroke, katere
se bo po kratkem vezbanju odpo-
slalo na fronto.

Taka vest meji na veleizdaj-
stvo. Sovražniku kaže slabost za-
veznikov ter ga vspodbuja na po-
dvojen odpor in obrambo. Sedaj
pa potujejo tudi angleški listi na
okrog ter pozivljajo delavce, naj
napnejo vse sile ter pospešijo
produkcijo vojnega materiala,
posebno municije. Ako bi se to ne
zgodilo, bi ne mogla nadaljevati
Anglija z vojno v dosedanjem ob-
segu.

Munijski minister v novem
kompromisnem kabinetu, David
Lloyd-George, je imel v petek v
Liverpoolu dolg govor, v katerem
je omenil hitri padec Przemysla,
ki se pa ni zavrnil vsled hrabrosti
in junaštva nemških in avstrijs-
kih čet, temveč vsled pomanjkan-
ja municije na ruski strani. To
je baje za Anglijo britek poduk.
Ako se ne bo moglo nadaljevati
s produkcijo municije v doseda-
njem obsegu, bo vlada prisiljena
odrediti posebne odredbe ter vo-
jaški organizirati obratovanje v
tovarnah. Da pa se prepreči to,
je pozval delavce, naj za časa
vojne razveljavijo vsa unijska
pravila, da bo mogel vsak delati,
kolikor časa bo treba in da se bo
moglo zaposliti tudi ženske.

Služne govore so imeli tudi dru-
gi odlični diplomati in namignilo
se je, da je bilo ofenzivno gibanje
zaveznikov ustavljeno baš radi
pomanjkanja municije.

Tozadevni govori so bili javni
in potem kabla se je razširilo vest
o tem po celim svetu. Če more
kakšna stvar kazati slabosti za-
veznikov ter ojačati sovražni-
ka, so take izjave z oficielne
strani !!!

Iz takih izjav je razvidno, da
je kljub velikanskemu zalaganju
iz Amerike pomanjkanje municije
veliko in da se hoče s takimi go-
vori vzdržati deželo.

Pri tem pa se zasleduje še dru-
gi, višji cilj. Angleški prebival-
stvo se hoče pripraviti na splošno
vojaško obveznost. Da bo prebi-
valstvo v Angliji kaj težko pri-
dobi za to, je jasno kot beli dan.
Organizirano delavstvo je takoj
spričetka kaj energično protesti-
ralo proti tej domnevi. Ko bo pa
enkrat obratovanje v tovarnah
pod vojaško kontrolo, bo stvar
lažja in vglajena bodo pota za
splošno vojaško obveznost.

Ta korak bi pa pomenil v Angli-
ji velikanski korak nazaj, kajti
oživotvorilo se ga bo po slovitom
priskum vzoru. Anglija je bila
dosledaj edina dežela v Evropi, ki
se je znala vsled krajevnih lege
obdržati prosto te nadloge. Njen
vpliv bo pa napotil Zdržene dr-
žave, da bodo sledile njenemu

vzgladu. Že sedaj se močno agiti-
ra za splošno vojaško obveznost.
Militarizem je vsled sedanje
vojne brezmejno ojačil ter se bo
še bolj, naj je konečni izid tak ali
tak.

Da je temu tako, kaže pisanje
listov, ki niso hoteli dosedaj ni-
česar vedeti o kakem oboroževa-
nju. Vsi pravijo, da je treba več
sile na suhem in na morju.
Militarizem pa pomeni reakcijo
ter je nezdružljiv z idejami pro-
stosti. S tem pa je tudi dokazano,
da bo sledila tej svetovni vojni
doba najhujše reakcije.

Dopisi.

Hostetter, Pa. — Ker so iz te
naselbine dopisi precej redki, sem
sklenil jaz napisati par vrstic. De-
lavske razmere so slabe, kakor so
skoraj povsod po Ameriki. Dela-
mo pet dni na teden, zaslužimo pa
komaj toliko, da se pošteno pre-
živimo; za ječmenovec nam skoraj
nič ne ostane. Na društvenem
polju smo prav dobro preskrblje-
ni; imamo tri društva, vsled česar
se lahko vsak zavaruje za slu-
čaj nesreče ali bolezni. Zaukrat
ne svetujem nikomur sem hoditi.
Če se bodo delavske razmere kaj
izpremenile, bom že sporočil. Po-
zdrav! — Naročnik.

Fort Mills, P. I. — Zopet bom
malo opisal, kako se imamo tukaj
na Filipinih. Dne 25. aprila smo
dobili prvo pošto od 5. aprila na-
zaj; 20 dni ni bilo pošte iz Zdr-
ženih držav. Dobil sem 16 listov
Glas Naroda naenkrat; skoro ni-
sem vedel, kje bi začel brati, ker
je vse branje tako zanimivo.
Vzrok, da je pošta zaostala, je,
ker je tisti parnik, ki je vozil po-
što, šel drugemu na pomoč, ki je
v japonskih vodah nasedel na
skale. Omenjeni parnik se imenu-
je "Minnesota" in je bil največji
na Pacifiškem oceanu. Iz Manile
je šel 5. aprila in 11. je pa nase-
del na skale. Kakor pravijo, se ga
bo dalo rešiti. — Tukaj smo imeli
od 26. do 30. aprila velike strelne
vaje s 12palčnimi topovi. Bateri-
ja, kateri sem jaz pridružen, se je
leto najbolj obnesla. Ker so med
Slovenci gotovo različna mnenja
o kakovosti težkega orožja, sem
se namenil nekoliko opisati upo-
rabo in učinek teh topov. Top
tehta 55 ton, s podstavkom in me-
hanizmom vred pa 200 ton. Krogl-
ja tehta 1046 funtov. Strelja se
lahko na daljavo 20,000 yardov,
to je skoraj 12 milj. Smotnika je
treba za en strel 250 funtov. En
sam strel za vaje velja približno
\$700, oni za streljanje v vojni ve-
lja pa še veliko več, ker so grane
bolj umetno izdelane in na-
polnjene z jako močno razstre-
ljivo snovjo. Podnevi smo od-
dali na plavajočo tarčo (target)
10 strel, in sicer 3 strele počasi,
7 pa hitro (rapid fire). To se je
zgodilo v dveh minutah in 35 se-
kundah, kar je vsekakor hitro, če
se pomisli, da je treba vse z roka-
mi narediti. Streljali smo na da-
ljšavo 9000 yardov, to je malo več
kot 5 milj. Zadelo smo večkrat,
vendar mi ni natančno znano, ko-
likokrat, ker s prostim očesom se
ne vidi dobro, dasiravno voda
pljuske od 300 čevljev visoko v
zrak, kadar pade krogla vanjo.
Topničarji tudi ne morejo ničesar
videti, ker so za zidom. Krogelje
samo častniki opazujejo z instru-
menti, ki nato izračunajo, kako
blizu smo zadel. Ko smo začeli
streljati, je par rekrutov kar po-
begnilo od baterije. Človek mora
res imeti železne živce, da prene-
sa ta zračni pritisk. Sinoči, 29.
aprila, smo imeli nočne vaje. Ne-
kateri pravijo, da smo se bolje
zadeli kakor podnevi. Ponočno
streljanje je jako zanimivo. Elek-
tričnih žarkometov ("search
lights") je vsesplošno, tako da se
tarča vidi kakor podnevi. V krogl-
je denejo neke vrste rakete, da
gori iz krogelje, kadar zleti iz to-
pa. Sedaj smo za to leto gotovi
s streljanjem in bomo kakih 14
dni samo topeve snajžili. To je
precej trudapolno delo. Kakor vidite,
je to težka služba. — Nekateri
raki gotovo žele poskusiti ameri-
ško vojaško službo, pa se ne upa-
jo, misleč, da malokoga sprejme-
jo. Samo da ima prvi državljani-
ski papir, pa je dobrodošel, ker
zelo potrebujejo novince. S tem
ne mislim koga vabiti notri, ker
vsak ni zadovoljen s plačo in di-
sciplino. Vsak naj dobro premisli,
predno stori tak korak. — Kar se
tudi slovenskih časopisov, mi je
list Glas Naroda najljubši. Želim,
da bi se ideja Slovenske Lige u-
resničila, ker to bi bil najlepši
dar ameriških Slovencev onim

v-stari domovini. Iskren pozdrav
vsem, ki se zavzemajo za Sloven-
sko Ligo! — Jos. Marela, 86th Co.

Begunci s Sahalina.

Ruski spisal V. Korolenko.

Za Glas Naroda priredil F. R. D.

(Nadaljevanje.)

Begunci so spravili skupaj svo-
je stvari, zamenjali si boljše oble-
ke in obuvalo ter so se res vsi ja-
vili, ko so kileali delavce za po-
stavljenje minov. Naslednji dan
so šli vsi od mlina v gozd. Le Bu-
rana ni bilo.

Tovariši so bili dobro odbrani.
Z Vasilijem so šli njegov prijate-
lj, nek potepuh, z imenom Vo-
lodka, Makarov, velikan po rasti,
drzen in uren, ki je bil ušel že
dvakrat iz rudnikov, dva Čerkesa,
odločna in zvesta do svojih tova-
rišev, nek Tatar, ki je bil preme-
ten in izdajalski sicer, toda čez-
vse prebrisan in zato zelo kori-
sten. Ostali so bili tudi potepuhi,
ki so bili prebrodili že vso Sibi-
rijo.

Ves dan so prebili v gozdu, pre-
nočili so in čakali do drugega dne
in Burana še vedno ni bilo. Po-
slali so Tatara v kasarno. Previd-
no se je spizil notri ter je pokli-
cal starega arestanta Bobrova,
Vasilijevga prijatelja, ki je užil
vdel med arestanti spoštovanje in
vpliv. Drugo jutro je prišel Bo-
brov k mozem v gozd.

"No, prijatelj, s čim vam mo-
rem koristiti?"

"Nemudoma pošli Burana k
nam! Brez njega ne moremo ni-
kamor. In če bi še kaj zahteval,
dajte mu. Samo še njega čaka-
mo."

Bobrov se je vrnil in videl, da
se Buran še ni nič pripravil. Ho-
dil je naokrog in mrmral predse.
"Kaj se pa obotavljaš, Buran?"
ga je poklical Bobrov.

"Kaj?"

"Kako, kaj? Čemu nisi pri-
pravljen?"

"V grob stopiti sem priprav-
ljen!"

Bobrov je postal nevoljen.
"Kaj pa je vendar to!! Že čer-
titi dan sede ljudje v gozdu in
čakajo samo se tebe. Radi tebe
bodo zdaj pač okusili bič. In ti si
vendar star potepuh!!"

Stari je plakal.

"Da, moj čas je prečel... Ne
bom ušel temu otoku. Star sem,
prestar za življenje..."

"Če si prestar ali ne, to je tvo-
ja stvar. Če ne dosežeš konca be-
ga, če umreš med potjo, nihče ti
ne more potem ničesar očitati. Če
pa si spravil enajst ljudi skoro
pod bič, potem moraš iti. Treba
mi je samo "zadrugo" o tem ob-
vestiti, potem veš, kaj te čaka!"

"Vem", je rekel resno Buran,
"to tudi zaslužim. Tako ne bi rad
umrl. Torej moram pač iti, ven-
dar nisem ničesar pripravil."

"Vse boš dobil, in sicer takoj.
Kaj potrebuješ?"

"Prvič mi prinesi dvanajst no-
vih dobrih jopičev."

"Saj jih oni vendar imajo?"

"Poslušaj, kaj ti pravim", je
ponovil Buran vsiljivo. "Vem, da
imajo oni vsi svoje; vsak pa rabi
dva. Domačinom bo moral dati
vsak enega za čoln. Potem rabi
dvanajst dobrih nožev, dve sekiri
in tri kotle."

Bobrov je sklical zadrugo ter ji
naznanil, za kaj gre.

Kdor je imel kaj jopič odveč,
dal ga je beguncem. V vsakem
arestantu živi nagonski čut so-
ustva do drznega poskusa, iztrgati
se iz zatohlih jetniških sten ven
v svobodo. Kotle in nože so do-
bili deloma zastoj, deloma proti
malenkostnemu plačilu pri nase-
lnikih.

VI.

Po prihodu na otok je minilo
trinajst dni.

Drugi dan je peljal Bobrov Bu-
rana v gozd ter prinesel s seboj
potrebne stvari. — Begunci so
potem molili skupno ter se, po-
slovivši se od Bobrova, podali na
beg.

"To vam je bilo gotovo prav
dobro pri sreč, ko ste nastopili
svojo pot?" sem vprašal, ko sem
opazil, kako so se poteze pripove-
dovala na tem mestu njegovega
pripovedovanja oživile in se je
njegov krepki glas dvignil.

"Kako ne bi bilo! Kakor hitro
smo izstopili iz nizkega grmovja
v gost gozd ter smo zaslišali nje-
govo šumenje — verjemite mi,
gospod, kakor novorojeni smo se

čutili. Tako veseli smo bili vsi;
samo Buran je stopal s povečeno
glavo pred nami ter je nekaj ne-
razumljivega mrmral predse. Ni
šel na pot veselega srca. Njegovo
srce je bržčas slutilo, da mu ne bo
treba iti daleč.

Takoj izpočetka smo videli, da
ni odgovarjal naš vodnik vsem za-
htevam, ki se stavi navadno na
take. Sicer je bil varen potepuh
in je bil že dvakrat ubežal s tega
otoka, poznal je očividno tudi
pot, toda kmalo so vendar ostali
v meni in mojem prijatelju Vo-
lodki dvomi glede izbornosti na-
šega vodnika.

"Le pazi!", mi je rekel Volod-
ka, "da nas z Buranom in doleti
kakšna nesreča: zdi se mi, da ni vse
v redu pri njem."

"Kako to?" sem ga vprašal.

"Zdi se, da ni prav pri pameti,
sam s seboj govori vsakovrstne
neumnosti, zmanjuje in prikujuje
z glavo, povelja pa tudi nikakih
ne daje. Že davno bi bili morali
napraviti mal odpočitek, on pa
gre kar naprej. Nič kaj pri pa-
meti se mi ne zdi."

Tudi meni se je zdelo tako. Sto-
pili smo k Buranu ter ga pokli-
cali: "Dedek, čemu se ti tako mu-
di? Ali ne bi počakali in se malo
odpočili?"

Obrnil se je, nas malo pogledal
in šel zopet naprej.

"Čakajte!", je rekel. "Kaj ta-
ko hitite s počivanjem? V Varkih
ali v Pogubi vam bodo že s kro-
gljami posvetili; potem boste mo-
rali počivati!"

Da bi ga...! Toda nismo se ho-
teli pripraviti z njim; potem smo
tudi uvideli, da nismo imeli prav:
prvi dan smo morali hiteti naprej
in nismo smeli počivati.

Zopet smo napravili kos pota,
ko me je Volodka zopet smilil.

"Slišaj, Vasilij, vendar ni
prav."

"Kako?"

"Do Varkov, se je reklo, je
dvajset vrst. Osemnajst smo jih
gotovo že prehodili. Da se ne za-
letimo naravnost v stražnico!"

"Bran, hej, Buran!" smo kli-
cali.

"Kaj bi radi?"

"Do Varkov pač ne bo več da-
leč?"

"Ne, je še daleč", je odgovoril
in korakal dalje.

Tu bi nas do pičice kmalu do-
letela nesreča, pa smo zagledali
k sreči čoln na bregu. Kakor smo
ga gledali, pa smo vsi obstali.
Makarova je zadržal Buran silo-
ma nazaj. "Če je čoln tu, morajo
biti tudi ljudje v bližini", smo si
mislili. "Tiho, bratje, stran, bolj
globoko v goščavo!"

Šli smo v gozd, ko smo bili ko-
rakali do tja ob bregu reke; na
obeh straneh reke je bil gosto
senčnat gozd. Spomladi visi nad
Sahalinom gosta megla, ki je tudi
onega dne zakrivala vse kakor s
tancico.

Ko smo splezali na hrib in do-
speli skoro na vrh, se je vzdignil
v dolini veter ter razgnal meglo
na morje. Tedaj smo videli celo
stražnico kakor na dlani pred se-
boj, vojski so se sprehajali po
dvorščih, psi so vohali, straže
spale... Vsi smo se oddahnili,
res ni veliko manjkalo, pa bi pad-
li vsi volku v žrelo.

"Kako pa je to, Buran? To je
vendar stražnica!"

"Da", je rekel, "to so Varki."

"No, dragi Buran, ne jezi se,
sicer si med nami najstarejši, toda
vendar bomo morali skrbeti sami
zase. S teboj moremo drugače
bogve kam se zaiti."

"Bratje", je rekel, "star sem,
oprostite mi! Že štirideset let se
potikam okoli; ne morem več.
Včasih me zapusti tudi spomin:
množice stvari so mi še prav živo
v spominu, mnogo sem pa bil tudi
doela pozabili. Oprostite! Zdjaj
moramo odtu bežati, drugače nas
najde kdo iz stražnice ali pa nas
zavoha kak pes tam spodaj in te-
daj — Bog nas varuj!"

Šli smo dalje. Na potu smo se
posvetovali in sklenili paziti na
Burana. Mene so izvolili za vod-
nika; jaz naj bi določil postaja-
lišča in dajal ukaze; Buran pa
naj bi šel naprej, ker je pot ven-
dar-le poznal. Noge so pri nas po-
trepahli krepke, celo telo naj
umre, noge bodo vzdržale. Do
svoje smrti je korakal Buran.

Največ smo hodili po hribih; si-
cer je bilo potovanje težje, zato
pa je bilo manj nevarnosti: po
hribih šumi samo gozd, potoki
šumljajo ter se vale po kamnjju.
Naseljenci in domačini žive po
dolinah, na bregovih rek in pri
morju, kjer se preživljajo največ
z ribami, ki jih mnogo ujemajo
v morju.

Tako je šlo naprej, vedno dalje
od morskem obrežju. Kjer se je

zdelo manj nevarno, smo šli prav-
tik morja. Kakorhitro pa smo za-
čeli dvomiti o varnosti, smo je
ubrali nazaj v hribe. Stražnice
smo previdno obšli. Stale so pa
zelo različno, zdaj po dvajset,
zdaj po petdeset vrst narazen. U-
ganiti se ni dalo. Toda Bog nas je
obvaroval: vseh smo se ognili, do
zadnje...

(Pride še.)

Raznoterosti.

Požar v gradu Kreutzenstein.

V znanem gradu Kreutzenstei-
nu pri Kornenburgu pri Dunaju je
izbruhnil velik požar. Grad je
lastnina rodbine Wilezek in je
vseboval veliko množino umetnin.
Ogenj je izbruhnil v nizarski de-
lavnici, kjer je gotovo že od sobo-
te gorelo. Ob 6. zjutraj je oskrb-
nik opazil ogenj in obvestil so-
sednje požarne brambe. Ob tri-
četrt na 8. uro je bila poklicana
dunajska požarna bramba, ki je
morala dobiti šele od župana do-
volilo. 35 minut po obveščanju je
bila požarna bramba že na pogor-
išču. Združenim požarnim bram-
bam se je posrečilo lokalizirati
požar. Ogenj je uničil četrtno
podstrešje, takojmenovano orien-
talsko sobo, nad 1000 bakrove-
v, deloma tudi od Albrehta
Duererja, ki so imeli neprecenljivo
vrednost. Požar je uničil tudi so-
bo s slikami, kjer je bilo mnogo
zelo dragocenih slik. Ogenj se tra-
ja, a ni nikake nevarnosti več.
Škoda je zelo velika, a se je ne
da še ceniti.

Avstrijski črnovojniki.

Državljan od 24. do 36. leta
starosti bodo morali zopet na na-
bor; kedar in kje se nabori vrše,
se razglasi uradno.

Umrl je

v Pragi profesor klasične filo-
logije na češki univerzi, dr. Ro-
bert Novak v 62. letu svoje sta-
rosti.

Mohamed Ghalib obešen.

Iz Kaira poročajo, da je bil Mo-
hamed Ghalib, ki je poskusil a-
tentat na egiptovskega sultana,
obešen.

Nov višinski rekord.

London, Anglija, 6. junija. —
Aviatik Harry G. Hawker se je
pri Hendonu vzdignil s svojim
zrakoplovom, ki ima 80 konjskih
sil, 20,000 čevljev visoko ter s tem
dosegel nov višinski rekord. Do-
sedanji rekord je bil 14,000 čev-
ljev. Hawker se je tako visoko
vzdignil, da ga gledaleci skoraj ce-
lo uro niso videli.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Fr. Koren, Milwaukee, Wis. —
Predsednik Združenih držav je
izvoljen za štiri leta. Izvoljen je
na Election Day, ki vedno pade
na prvi torek v mesecu novem-
bru; ako pade torek na 1. nov., se
volitve vrše šele 8. nov. Izvoljeni
predsednik nastopi svojo službo
službo 4. marca prihodnjega leta.
Wilson je bil izvoljen 5. novem-
bra 1912. Prihodnje predsedniške
volitve bodo na Election Day no-
vembra meseca 1916. Če Wilson
pri prihodnjih volitvah ne bo iz-
voljen, bo torej ostal še do 4. mar-
ca 1917 na svojem mestu in na
predsednik bo šele takrat nasto-
pil svojo službo.

POUK V ANGLEŠČINI!

To je gotovo lepa prilika, ka-
kor tudi v korist nam tujem. Pi-
še se lahko za brezplačna poja-
nila na:

Slovensko korespondenčno šolo,
6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

†

NAZNANILO.

Tužnim sreem naznanjamo za-
lostno vest, da nam je nemila
smrt odvzela našo preljubljeno
mater

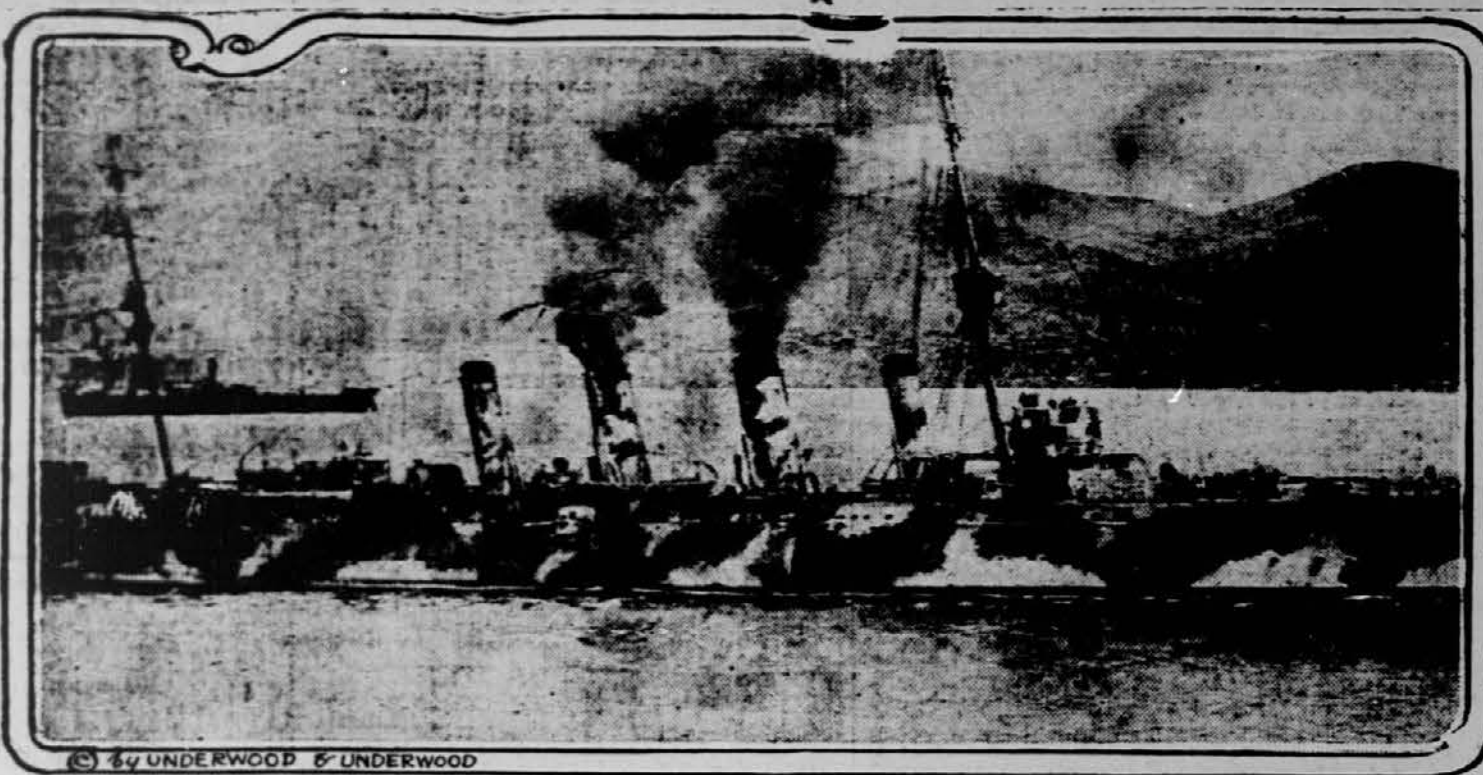
MARIJO WEBER.

Ranjka je dne 28. aprila v Sel-
cah na Gorenjskem po težki in
mučni bolezni, previdena s sv. za-
kramenti, v starosti 70 let mirno
v Gospodu zaspala. V starem kra-
ju zapuša dva sina in eno hčer,
tukaj pa enega sina in eno hčer.
Bodi ji lahka črna zemlja!

Žalujejo ostali:
Lovrenc Weber, sin.
Frank Garbais, zet.
Marija Garbais, roj. Weber, hči.
Chicago, Ill.

**VAŽNO SPOZNANJE
O PRAVEM ČASU.**

Sedaj v tem času smo lahko ve-
seli, da živimo v miru, medtem ko
divja v Evropi najstrašnejša voj-
na. Tisoči in tisoči padajo dan za
dnem. Res je, da ljudje umirajo
tudi brez vojne, vendar ne tako
na debele. Še veliko manj biljud-
je mrl in dočakali večjo starost,
ako bi se o pravem času zatekli
k dobrim zdravilom. Tako pa ve-
liko ljudi pije razne medikalije,
ne da bi ozdraveli. V trdni nadi
se mažejo s tolažbo dalje in dalje,
da na telesu čim dalje hirajo.
(Posebno velja to o raznih spol-
nih boleznih, posebno o spolni ne-
zmčnosti, revmatizmu, žledčnih
bolezni itd.) Ker smo videli mi-
zerijo, ki je res velika, smo se mi
odločili, da smo dobili dobra
zdravila od največjih medicinskih
laboratorijev, da tako pomagamo
ljudem k dobremu in hitremu
zdravju. In res se nam je v krat-
kem času enega leta posrečilo več
kakor smo pričakovali. Marsikako
drago operacijo smo zabranili,
kjer je grozil zdravniški nož.
Marsikomu smo rešili življenje,
ki je že stal blizu groba. Zato pa
se isti ozdravljeni rojaki nam
javno zahvaljujejo in nam dovo-
ljujejo, da njihove zahvale javno
razglasimo. S tem hočejo druge
vrste rojake opozoriti na nas,
kjer se dobe dobra zdravila za
vsakovrstne bolezni. (Posebno ve-
lja to za vse spolne bolezni, spol-
no nezmčnost, izgubo moške mo-
či, revmatizem itd.) Mi zasedaj
teh zahval ne pričemo, ker ho-
čemo rojake le tem potom opozo-
riti na naša zdravila, ako hočejo
priti resnično k zdravju. Kdor je
toliko nesrečen, da za svojo bole-
zen res ne more dobiti pomoči, ti-
sti naj piše na nas in naj nas
vpraša za svet, kaj mu je storiti,
mi mu bomo svetovali brezplačno.
Kdor pa hoče hitro ozdraveti, naj
piše takoj, ko čuti bolezen, s tem
si bo prihranil zdravje in denar.
Ne premišljuje in ne čakajte, da
se vam bolezen zastara in docela
ugnezdi v vaše telo, ampak pišite
takoj nam za pojasnila, na ta na-
čin boste sami sebi koristili. Pi-
šite na naš poštni naslov: Dom.
Lekarna, Box 819,

Zavezniške bojne ladje pred Dardanelami. — Izkrcaje čet.

Naša naloga.

Ono, česar smo se na tihem bali, kar smo imeli vsi v sreih, pa si nismo upali izpregovoriti, je nastopilo.

Italija je napovedala vojno Avstriji, Italijan že pustoši našo

lepo Primorsko.

Mraz je pretresal ves civiliziran svet, ko so prišla na dan poročila o Belgiji. Sočustvovali smo z Belgijci kakor se sočustvuje s trpečim človekom. Ko je vojska opustošila Poljsko in jo uničila, da ni ostal kamen na kamnu, smo žalovali za svojimi brati, ko so pa začeli klati evet našega naroda in so ga skoraj do cela poklali, se je porodilo v nas sovraštvo do vseh onih, ki so povzročili vojno, tako sovraštvo, kakoršnega goji brat do morileca svojega brata. Toda naša trnjeva pot še ni končana. Niso jim bila dovolj življenja, sedaj hočejo še zemljo. In kakor vse kaže, tega ne bomo mogli ubraniti.

Če ima država vojske, jih ima zato, da branijo svojo zemljo pred sovražnikom. Tako je povsod, samo v naši širni brezpostavni domovini ni take postave.

Vsaka vojna, pa naj se vodi še za tako visoke cilje, je krivična. Kdor pravi, da je v vojni le najmanjša stvar opravljena, vara samega sebe ali pa nima možgan na pravem mestu. Nobenim vojakom v sedanji vojni se ni godila taka krivica kakor ravno slovan-skim.

Slovenci so bili žrtvovani zato, ker je hotela visoka nemška gospoda zabraniti narodu, kateremu je usilila vojno, pot preko meje. Padli so, in nemška gospoda je zadnja, ki bo jokala nad njihovim grobom. Pogrebi bodo otresli lopate in se vsedli za težkoobloženo mizo.

Ko je nastopil naš narod svojo križevno pot, ni mislil, da bo tako hitro dospel do Golgate. Sedaj mogoče že ve, da se bliža zadnji postaji.

Pa poglejmo malo, kakšna je bila ta pot.

Še iz pradavnih časov je ostalo v nas dvojce: ponižno hlapčevstvo in neprimerna žilavost. Ti dve lastnosti se pojavljata v večji ali manjši meri pri vsakem Slovence. Pohleven smo služili svojim gospodarjem, če je bilo treba smo se tudi navduševali zanje, stregli smo jim, dajali vse kar smo imeli, dajali otroke, jezik, svobodo, ponižno smo požirali psokve, klečali pred gospodo, poljubljali palice in kleli na tihem. Zvečer smo legli spat s trdnim sklepom, da se postavimo in umremo, ko je pa napočila zora, smo sklonili glave in nadaljevali s svojo suženjsko pokorščino. — Na shodih so se naši govorniki tako navduševali, da so jih večkrat peljali žandarji v zapor, ko so pa stali pred sodnikom, so mahoma pozabili vse večerjane navdušenje in mesto moškega in krepkega zagovora so jim prihajale iz ust jokajoče prošnje za milost. — Pokazali jim bomo — je bila njihova deviza, toda kar so imeli pokazati, je bila le vihravost, porojena iz nemoči in umrla še prej, predno je nastal iz nje pogum. Navdušenje in hejsovanstvo sta bila naša elija in višek, do katerega smo se pri nekaterih prilikah skoraj popolnoma povzpeli. Za narodno delo smo bili navdušeni, navdušeni za vse mogoče ideale, slavizem in panslavizem, bolj ponosni na srbskega kralja kakor na naše največje može; preko Triglava smo gledali na Ural, pa nismo poznali ne Triglava ne Urala. — Lermontov nam je bil več kakor Prešeren, pa se je zgodilo, da ne vemo, ne kaj je Prešeren, ne kaj je Lermontov. V srečo smo ljubili svojo zemljo nad vse na svetu, pa nam je bila nekoliko preozka, naše misli so se dvigale vedno višje, naše želje se niso nikoli uresničile. Pri pijanci bi nam kmalo počila glava samih idealov, katerih pa pri trdem delu nismo poznali.

Le enkrat se je zgodilo, da bi ponižno hlapčevstvo kmalo premagala žilavost. To je bilo tedaj, ko je tekla po nedolžnem prelita kri na obrežju Ljubljane. Tedaj se je bilo zablislilo narodu, kdo je njegov prijatelj in kdo je njegov sovražnik. Cela Slovenija je vstrepelala, ljudstvo je že stiskalo pest, da enkrat za vselej masčuje stoletne krivice. Takrat so spoznali gospodje, da živi v tem narodu razen ponižnosti še nekaj, česar se je pa treba bati.

Ko so pokopavali dva po nedolžnem ubita, se je po Ljubljanskih ulicah trlo vse črno ljudi, pozabljeni so bili osebni prepri in vodilje dveh najbolj zagrzjenih slovenskih strank sta imela solze v očeh, ko sta si stisnili na grobu po nedolžnem ustreljenih roko....

Tedaj je bil slovenski narod enoten narod, tedaj so bili vsi do zadnjega enih in istih misli. Demonstrirali so po mestih, čakali so samo povelja, da bi udarili.

Voditelja so čakali, pa ga ni hotelo biti. Mislili so, da mora priti sam, nepričakovano, namesto da bi si bili izbrali najspodobnejšega iz svoje srede. Vsak je bil gospodar svojih misli, vse je prevela ena želja, toda ziniti si ni nikdo upal: — Tako bo in nič drugače. Da, delajmo tako! Za menoj!

Poskrili so se.

Solze so imeli v očeh, namesto navdušenja, in namesto stisnjenih pesti, so nosili črne kravate pod vratom.

Postena in pravična vlada ni dopustila, da bi postavili bratje bratoma spomenik na grob, boječ se, da bi ne bil v spomeniku vkle-san poziv k osveti.

Postena in pravična vlada je prepovedala koleke z datumom usodepolnega dne, boječ se, da bi ne plaval od brata do brata, od očeta do sina, od prijatelja do prijatelja spomin na čas, ko je bila rojena želja po svobodi.

Usoda nam je bila naklonila trenutek, da pokažemo svetu, kaj smo bili in kaj hočemo biti. Samo tri dni je bilo časa, toda ti trije dnevi so bili velepomembna doba za nas.

Peveci, ki so peli na grobu po nedolžnem ustreljenih, se gotovo niso zavedali, da pojejo nagrobnice slovenskemu narodu.

Tiste dni se je bil boj med ponižnim hlapčevstvom in neprimerno žilavostjo našega naroda. Žal, da je zmagalo hlapčevstvo.

Takrat bi morale padati žrtve, umirali bi s smehljajem na ustn, in nad našo domovino bi morala zavihtrati zastava svobode, zastava Slave!

Celemu širnemu svetu bi se odprle oči, da živi severno od Jadranskega morja narod, stoletja zatiran, vedno zapostavljen, ki pa ve, kaj je svoboda, ki je pripravljen preliti zanj svojo srčno kri.

Upoštevati bi nas moral naš največji sovražnik — vlada naše širje "domovine".

Če je bilo kje zapisano ali odločeno, da morajo umreti naši najboljši sinovi, če je bilo določeno po naravnih postavah, da mora umreti cel narod, naj bi umrl na svojih tleh v boju za svobodo in samostojnost.

Če je pojm "častna smrt" upravičen, naj nastane vprašanje, katera smrt je bolj častna: smrt v službi svoje domovine, ali smrt v službi zagrižene gospode?

Par let je bilo mirno, potem so pa nastopili strahote polni časi. Gospodje so rekli: — Takointako smo sklenili brez vašega dovoljenja in ne vprašamo, če vam je prav ali ne.

Sklonili so glave in so šli v klanico. Rečeno je bilo še celo, da so šli z veseljem.

V potokih je tekla za tuje interese slovenska kri, zadnji rep so morali dati iz hleva, zadnje zrno iz kašče. Vseeno jim je postala še zemlja, naša domovina, katero ljubimo iz vse duše in iz vsega srca.

Rodili smo se v njej, zrasli v njej in ko smo se ločili od nje, nam je bilo težje pri srcu, kakor da bi se ločili od najdražjega, kar imamo. Zapustili smo jo, prepričani, da je še vedno naša in da je nam nikdo ne odvzame. V tujini smo delal izanje, pomagali kolikor smo mogli, in čim dalje smo bili od nje, tembolj smo jo ljubili.

Kako vam je sedaj rojaki, ko berete in slišite, da nam hočejo vzeti še ono, kar nam je ostalo. — Ali je med nami še eden, ki odobrava delovanje nemške gospode, glavnega krivca vseh teh strahot? Če je, naj se skesa in spreobrne, če pa noče tega storiti, naj stopi v vrsto brezdomovincev in naj nikdar ne izpregovori, da je sin našega naroda.

Prav do Golgate je že dospel naš narod na svojem križevnem potu. Ali ni nikogar, ki bi ga rešil? Sam si ne more pomagati, ker je dal vse, kar je imel, od vlade ne more pričakovati nobene pomoči, ker ga je prodajala že prej, predno ji je bilo potrebno.

Par tisoč nas je v Ameriki in če bi se zavzeli zanj vsi do zadnjega, bi lahko rešili že vsaj nekaj, če ne vsega.

(Konec prihodnjič).

Boj letalcev za Črnovice.

Iz Črnovic poročajo, da so dosegli boji letalcev za Črnovice dne 1. maja svoj višek. Do takrat je priplul nad mesto vsak dan po en ruski letalec ter metal bombe. Navadno je bilo to med 7. in 8. zjutraj. Ti obiski so napravili le prav malo škode in tudi prebivalstva niso razburili.

Dne 1. maja pa se je nudi prebivalcem Črnovic velikanski prizor boja med nemškim dvokrovnikom in ruskim enokrovnikom. Ta dan se je mudil v Črnovicah nadvojvoda Leopold Salvator, ki se je nahajal ravno v avstrijskih artilerijskih pozicijah, ko so zapazili prvega sovražnega letalca. Nadvojvoda z vsem spremstvom, v katerem se je nahajal tudi generalleutnant Marshall, je z vso pozornostjo zasledoval poteg interesantnega dogodka. Boj zrakoplovec se je vršil med 10. in 15. minut in 10. in 30. minut dopoldne in eno uro pozneje sta dospela oba zmagovita nemška letalca v Črnovice, pozdravljena od prebivalstva.

Kmalu nato, pripoveduje, vojni poročevalci, sem imel priliko govoriti z njima ter sem dobil natančen opis boja. Oba avijatika stotnik O. in nadporočnik S., eden iz Berlina, drugi z Oldenburga, sta dodeljena skupini Marshall. Poročati hočem, kakor sta pripovedovala.

Letalec sta izvršila v soboto ob 5. zjutraj rekognosciranje s popolnoma določeno nalogo. Polet je trajal do 7. in 40 minut, nakar sta letalec dospela zopet v Črnovice. Njuno letalo je bilo dvokrovno in izdelano v Berlinu. Ko sta oddala svoje poročilo, sta se ob 8. in 34 minut zopet dvignila, da opazujeta učinkovanje avtr. artilerije, ki je stopila ravno takrat v akcijo. Čez nekako poldrugo uro sta opazila sovražno letalo, ki se je v veliki višini bližalo avtr. pozicijam ter obkrožalo zlasti avtr. zasidrani balon, ki je opazoval potek bitke. Balon se je moral takoj spustiti na tla in v istem hipu so padle tudi že tri strele v krogu kakih 50 m, ki so napravile v tleh luknjo kaka 2 m globoko in 2 m široko, sicer pa niso napravile nobene škode. Nemški dvokrovnik, ki se je nahajal v razdalji kakih 100 m, je sedaj plul proti sovraž-

jali že nad krajem Sadagora pred nekim gozdnatim gričem. Tu se je sovražno letalo dvignilo naenkrat kaka 2 m visoko, potem pa je začelo rapidno padati ter telebnilo pred gozdom na tla. Eden izmed letalcev je bil očitno popolnoma nezmožen za nadaljnje vztrajanje, dočim je imel pilot še toliko moči, da je zapustil razbiti aparat in zbežal. Kaj se je zgodilo potem, ne vem, toliko pa veva za gotovo, da ta vrag Črnovic ne bo več nalegovat.

Nato sva se obrnila ter se v ravni črti vrnila na letališče v Črnovicah. Vse je trajalo 12 do 15 minut in imela sva zavest, da sva mnogo na boljšem, kakor ruska letalec. Priznati pa morava, da je bil ruski letalec pravi junak in žal nama je tudi bilo za njega.

Ko sta se spustila oba nemška letalec na tla, sta se odpravila z avtomobilom v Črnovice. Spotoma ju je srečal nadvojvoda Leopold Salvator. Ustavil je avtomobil ter oba častnika nagovoril: "To je najlepši dogodek, ki sem ga doživel in vama se imam za to zahvaliti."

Iz pisma zdravnika (dr. Demšarja).

V najlepšem spanju smo se zibal, kolikor se že more sploh zibal, na trdi klopi in slami — in kaj vse je plesalo po naši subkortikalni duši, kake pozicije bomo zavzeli jutri — pri kosilu in kaj nam bo lepega prinesla naša posta, pa "povelje je prišlo" in uganibanje se je po bliskovo zasukalo v nasprotno smer. Faktum je bil, da sem drugo jutro stal na koncu bataljona s svojim oddelkom in da sem javil prišedšemu komandantu v strogi vojaški stoji, da šteje moj sanitetni oddelk toliko mož — reče fantov in da sem pritegnil v okrepitev mojega junaškega oddelka 3 maroderje, najboljšie ostanke moje bivše marodne sobe, namreč 2 šantova in enega ki bi imel najraje hlače v rokah. Če bi ti preklicani maroderji ne viseli na svezem mojem oddelku, kako bi ga pihnil! Sami izkušeni vojak, z zdravim humorjem, ki so že od začetka vojne tu, ki so vse slavne bitke srečno prebili in prestali tudi najhujše noče ne poboje z galsko in rusko golaznijo. To nekaj pomeni! Mnogo so mi vedeli povedati o tej družbi! Ne lažejo — pravijo — da so bile takega plemena, če si jim dal groš, pa so šle pot obak in ko so prišle nazaj, si jih lahko upregel v sani in se z njimi peljal na sprehod! Brrr, prav zmrzila me je pomisel nanje in na pegasti legar! Bog me obvaruj pred njimi!

Zapovedujoč glas se je čul in valovanje se je pričelo v sprednjih vrstah in končno je tudi nas zajelo. Zastavili smo pete v galsko blato! Šli smo naprej! Niso pa nam mahale vaška dekleta robcev v slovo, kakor bi se nam zgodelo v vsaki vasi na Kranjskem, še manj so pretakale solze za nami, akoravno smo jih zakladali z vsem, s čemur smo jih mogli, s kruhom, salom, soljo, čajem, kavom itd.; naši nismo pri njih one kranjske odkritosrčnosti, kakršno smo jim prinesli mi nasproti.

Še nekatr mi je zatrepalo srce v nemiru, ko sem peljal namreč svoj slavn oddelk mimo našega prijaznega generala. Po srečni paradi — ozreti se nisem upal ne na moj bolni privesek, ne na generalov obraz — se je povrnil blagodejen mir v mojo vzburkano lužo in moja duša je splavala na lahkih krilih kakor prisrčni posameznik bil z njo in z mojim prijateljem.

zdravi slovenskega fanta svojemu dekletu "čez hribe in doline do kraja domovine."

7. lovski bataljon! Približno 1100 kranjskih fantov, Gorenjcev in Dolenjcev, v najlepši dobi, starih, močnih in utrjenih je odšlo začetkom avgusta na severno bojišče. Lep je moral biti pogled nanje, ponosa je moralo zasoliti vsakomur oko, ko je videl koliko skrite sile, kipeče energije tiči v teh fantih. Enoten po narodnosti, enoten po plemenu, odličen po lastnostih, žilavosti, urnosti, hrabrosti, samozvesti, vojen po izvršnih častnikih, bil je bataljon enota, po svojem številu lahkogibna, močna sila, katere se je uporabljal kjerkoli je zahtevala potreba, zamašila se je vsaka nastala vrzel z lahkoto z njo. Šef in častniki so še danes polni hvale o moštvu, o svojih Kranjcih, in ne morejo prehaliti svojih inteligentnih podčastnikov. Pa prišle so k njemu v vas poleg naporov in pomankanja še nevarne bolezni, disenterija, kolera, legar itd., preostati je moral hude boje: Chyrow, Nowe miasto, Lupkow, Krampan, kjer mu je stala velika ruskanska premoč nasproti. Ti boji so mu zapisani z zlatimi črkami v njegovi zgodovini. Nastale vrzeli v njegovih vrstah so spole sile sile moči iz našega juga. In sedaj je bataljon zopet na poti, v nove težavne pozicije, zopet v nov boj.

Lepo nedeljsko jutro je bilo. Hribi, čisti, dolina brez meglice in solnce precej visoko nad horizontom. Topel je bil zrak, in zdelo se mi je, da prihaja iz hribov lahkih korakov pomlad s prvenci narave vpletenimi v kito in vdihava milino in gorkoto v ozračje.

Kakor je bilo to jutro solnčno toplo, v takem veseljem razpoloženju je žarela moja duša. Stran s črnimi, žalostnimi mislimi, če je tawo jasno okoli mene in humor za mojim hrbtom! Čuj! Je res? V zvoniku v bližnjem trgu so se nepričakovano oglasili zvonovi in zapeli visoko ubrano pesem! Žilavala se je njih pesem na solnčnih pramenih po dolini, nas ogrevala, spuščala se je v trg, na ulice in trkala na vrata in vabila ljudi iz vojenga hrušca v hram miru in božje besede. Prvič, odkar me ima vojni vrtnice, slišim glas zvonov! Pridužni bi se rad ljudem hitčim v cerkev in — prazne marnje, le na solnce!

Polno gledalec je bilo v trgu: blede djevice z masčobnimi gladki počesanimi, zadaj trdo v kito spletenimi lasmi, opasane z živim trakom so se ustavljale na poti v cerkev, zgrabili obrti stari v kozuhih so gledali za nami, častniki in personal raznih komand, — zanamčad — so nas živahno pozdravljali in pravi galski židje v dolgih kaftanih, kosmatih klobukih in s kotleti pred uhlji so upili iz svojih podrtin in prodajali čokolado, pomaranče, limone itd. in marsikateremu preveč nadležnemu možlesu, ki je vpil in hitel za nami, je roka nehote uhajala po plečih in blazila boleče mesto!

V par korakih smo imeli trg za hrbtom in krenili smo v stran v ozko dolino, mimo neznačnega potoka, po brdih, mimo bivših ruskih pozicij, okopov, preko njiv na slabo fundirano vaško cesto, katero so hiteli popravljati vojaški delavski oddelki in bližnji vaščani, dekleta in nedorasli fantje in stari in katera nas je v kratkem opoldnevu pripeljala v vas C. Tu smo odložili orožje in telečnjake, jaz samo palico in rokavice in šli smo gledat, kje je naše veselje — kuhinja. Zadovoljen sem bil z njo in z mojim prijateljem.

ljem provijantnim oficirjem, rojakom P., kateri mi pridene še marsikak poboljšek k kosilu, s katerim se razvedrim in pozabljam za par ur, da sem daleč stran od domovine, pod slemenom ogrske kronovine.

Popoldne sem si ogledal v ozko dolino pogreznjeno vas, njene borne kočice, še bornejšo cerkev in na poti domov me dojde odred, da se naj zglasim pri g. komandantu. Jutri moram biti s svojim oddelkom in potrebnim zlom, "z maroderji", ta in ta čas pri mostu pripravljen za odhod. Kam in kako daleč?

Vsem znancem in prijateljem mnogo pozdravov.

Posebne vrste tobakarji

so nekateri neevilizirani narodi. Himalajska plemena si delajo v sneg in led neke male hodnike, napolnijo jih s tobakom, katerega zažgejo. Potem pa se vlečejo na rob hodnikov in požirajo dim. Na podoben kompliciran način se naslajajo prebivalci Vay Yorka v Avstraliji. Tn kade neke vrste ogromne cigare, nabašejo si namreč kakega poldrugi meter dolgi debeli izvrtani kos bambusa s prav močnim tobakom ter kade to ogromno cigaro tako dolgo, da popadejo omočeni na zemljo. Žene v Paragvaju "čikajo" zeleno tobakovo listje. Posebno intimne prijateljice se počaščajo s tem, da si vzamejo čik iz ust ter ga založijo v "kljunček" spoštovane gospe posestnice. Mezopotamska plemena si izdelujejo posebno slaščico "buka", sestojajo iz tobaka, sode in vode. Dober tek!

Profesor Karl Lamprecht †.

Pred kratkim je umrl v Lipskem znani nemški zgodovinar profesor Karl Lamprecht. Njegovo glavno delo je "Deutsche Geschichte".

Radi kršenja zakonske zvestobe

je bil na Dunaju obsojen na globo 30 kron tapetnik Aleksander Klein. Tožil ga je trgovec s sadjem David Pollak. Klein je imel namreč dne 18. aprila sestanek s Pollakovo ženo na centralnem pokopališču, kjer sta se sprehajala roko v roki in se v razgovoru tikala.

NAZNANILO.

Čenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ZVONKO JAKŠHE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Sedaj se mudi v Johnstown, Pa., in okolici.

Upravništvo "Glas Naroda".

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Bradock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Berton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEG, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6. St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, št. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne politike naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega porotnega odbora.

Na osebnostna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo odzivali.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNAVANJE!

Vse proteste, inicijative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno objavljeno.

Uredništvo G. N.

Resnični dogodek.

Stanko Majcen.

Gospa Nadežda je ponudila Kalinu fotelj poleg sebe, dvignila s paleca in kazalec svoje ročne desne cigareto v zrak in puhnila dim liki puščice predse. V okoliščini, sede in kramljale osebe, o katerih se ni dalo trdit, ali so bile radi gospe Nadežde ali radi pisateljeve osebnosti v salonu.

"Gospod pisatelj, naučite me, gledati življenje tako resno, kakor ga opisujete Vi."

Njen glas je bil mamljiv kakor glas sirene, ki je skrita v listju in je oko ne zapazi. Kalin Nadežda tudi v resnici videl ni. Strmel je v negotovo razdaljo predse in v zadregi postavljaj palec na kazalec, kazalec na palec.

"Saj res", se je zedinilo nekaj oseb zadaj in glasovom se je poznalo, da zavidajo Nadeždi zaradi njenega pisateljeve osebnosti v salonu.

"Ali ste vse to doživeli, kar stoji tako drobno popisano, recimo v Vaši zadnji noveli?" Jelica Koprenova je ostro nastavila svoje lepe rjave oči Kalinu, a Kalin ni dvignil glave. Jelica — se mu je zdelo — še edina nekoliko dvomi in zato je ljubil njena vprašanja, a v glavi je imel tudi zdaj tako čudnih misli, polno mrežo, da ni maral pustiti niti eni tuji skoz zanka. ... Obraz, obsevan od kaminirovega ognja, se mu je za hip pomladil, in ko je glavo nagnil stran tako, da so se mu lasje vsuli na čelo, bi ga bila Nadežda nad vse rada presenetila z vprašanjem: Kako ti je ime, mali? Toda Jelica je opravem času začutila kritičnost položaja in rekla z glasom, ki je imel oči namen, Kalina zbuditi iz samovoljnih misli.

"To nam morate pojasniti, gospod pisatelj!" Kalina je beseda morate res vzdrnila in osupel se je zasledil v isti strugi s svojimi vprašalci. Njegovo resno gibanje, ha! Pravica, pojasniti tem ljudem način njegovega doživljanja, se je v njegovi veseli zavesti izpremenila v dolžnost in nalašč se je okrenil k Nadeždi, ki je nestrojno vrtila ogorek cigarete v ustih in čakala, kdaj oznanila zmago na vsej fronti.

"Moje gledanje ni realno, go-spoda moja, in kar opisujem, opisujem iz oči in ne iz srea. Edini dogodek, ki sem ga doživel resnično, je tako romantičen, da meji na bajnost. A porabil ga nisem in ga ne bom nikdar, tak doživljaj ni, da bi se iz njega delala literatura."

"Pripovedujte, pripovedujte!", je zmagoslavno silila Nadežda in boječe prosila Jelica. Drugi so kmalu izpodbudeno in si prižgali cigarete.

Kalin se je potislil globlje v fotelj in zastrmel v trikot svetlobe, ki je ležal pred kaminirovimi durmi na preprogi.

"Nas je bilo troje. Prijatelja imenujemo Protazija, prijateljico Sonjo. Prispodoba slovitega trikotja je za nas veljala le deloma. Si-ber pa še danes ne razumem, kaj pomeni ta lik v človeškem življenju. Kopaisče, v katerem smo se našli avgusta meseca prošlega leta je bilo gotovo eno najpustejših v vsej državi. Protazij se je s pičlimi sredstvi, ki so mu bila na razpolago, prišel zdraviti, Sonja iskati znanj v družbi tete, ki je imela mnogo denarja in malo prijateljev, in jaz sem se nekega dne pojavil med njima kakor človek, ki je povsod nepotreben, kamor pride, a ki s pravico poudarja svoje mesto že zaradi tega, ker drugi dvomi, se oklevajo in si ga žele čez devet gor."

Ko sem se predstavil, je rekel Protazij: "Sonja, moja nevesta". Sonja se je spričo teh besed rahlo nasmehnila, v očeh se ji je zablestela iskra kakor sijaj skrivnega dragulja. Okrenila se je proti drevedu tako, da sem za hip ujel z očmi čudovito krivuljo njenih ledij, in vsi trije smo se napotili med drevesa.

To pot smo hodili potem vsaj trikrat na dan. Protazij je ljubil Sonjo šele tri tedne, a s srecem, ki je bilo najmanj že tri leta pripravljeno na to ljubezen. Iz svojega prejšnjega življenja mi ni pripovedoval ničesar, uganiti se je dalo le, da se je mnogo boril in da bi sedaj rad častil koga po božanskemu. — Sonja je bila imela brezdomno že kopico prijateljev. Novo znanje ji je jemalo le toliko pozornosti, kolikor je je lahko pogrešala. Poglavitna stvar ji je bilo tisoč in tisoč postranosti.

Med dvema kostanjema stoji klop, prostorna dovolj za tri, s klopi se vidi na večerno jezero

kakor na parketna tla marmorne dvorane. Bilo je menda ob sedmih zvečer, ko smo sedeli vsi trije na tisti klopi, molčali iz različnih vzrokov in zasledovali tanke črte vodnih ptic, letelih nad gladino. Da je bilo tiho, kopališčno tiho daleč naokrog, ni treba posebej poudarjati. Starejši letovščarji so se zabavali v salonih, tistim, ki so se prišli zdraviti, je bilo itak prepovedano šetati se zvečer na prostem. Sonjina teta je bila na hodna in je že ob petih popoldne zastirala svoji dve okni.

Moje sree je bilo takrat tako polno strupa, da je bila moja polt nekoliko blede in da so se mi delale po čelu in pod očmi lahne gube. Dobo, ki jo je živel starejši Protazij, sem po svojem mnenju imel že za seboj in ta zavest je vtisnila v moje občevanje z njim nekaj gosposkega, vladajočega. Sonja se je od prvega trenutka najinega znanja zanimala zame bolj nego za ženina Protazija, in to je ravno: s katere sem gledal nanj, dvignilo le še bolj. Sonja je v mojih gubah iskala odgovor na mnogokatero vprašanje, na katerega ji Protazijev preprosti in vedno nekoliko zadivljen obraz ni mogel odgovoriti. Nagibala se je k meni, ki sem jo mikal z enostavnimi sredstvi, čezdajle bolj in Protazij je osamel kakor drevo sredi polja. Žalost pa se v njem ni javljala niti v obrazu, niti v vedenju, temuč na poseben način — v molku. Na mnoga vprašanja ni več odgovarjal, ampak proti svoji naravi in večkrat tudi proti vsem pravilom dostojnosti molčal. Zdelo se je, kot da se pripravlja v njem preobrat z vidnimi znaki lahnega vznemirjenja in zaeno globoke osramočenosti.

Ko smo najmanj četrte ure sedeli drug tik drugega in molčali, me je sunila Sonja v laketi, čes, govori nekaj! Protazij je čutil sunek in se nasmehnil.

"Dragi", sem rekel, "čez nekaj let te bo sram te dobe in svojega zdanega naziranja se boš spominjal le z bolečinami križnega pota. Ti si mladenič, ki gleda svet skoz očali idealov in na prejšnjem obliki. Svet naj bi se vrtil, kakor ti hočeš, in da jo vzle temu krene po svoje, je tvoja bridka izkušnja. Lepo bi bilo na primer, če bi bila ljubezen "večna", a če ni, je vendar najboljše, da se sprijaznimo s to resnico. Slajše zavesti ni, nego je ta, da te ne more nič več varati. Zato pa treba reducirati svoje nade na minimum, da se izrazim takorekoč po latinsko. Ne išči v ženski več, nego bi ji moglo biti dano, če bi bili darovi telesa in duha razdeljeni popolnoma enako. Kdor povprečne ženske ne more ljubiti, bo varan najmanj — pa saj se da izračunati, kolikokrat. In ti se ne vdaš resnici. Laži podpiraj in neguj v sebi, dokler ti same ne pokažejo svojega spačnega obraza. Mesto da jih brij, ko se zamajajo, nadomestiš z resničnostjo."

Protazij je gledal na oni breg, meril z očmi razdaljo kandelabrov do zvezd in nazaj, v žametnem dnu noči se je izgubljal pogled kot ptič.

"Doba v kateri živim ti, dragi prijatelj na moji levi, je že daleč za menoj. Spoznanje, da je ženska ženska enaka in da med moškimi ni razlike zanj, je nujno v vsakem ne popolnoma plitvem življenju. A to spoznanje ravno tako nujno ne traja dolgo. Odbojni čas, ki se pojavi in v katerem živim sedaj jaz, je navidez nekoliko podoben prvi mladeniški dobi. A le za slepega, za ošabnega človeka tvoje dobe. Moj pogled je prodril oni svet, pred katerim je tvoje oko obstalo in ki ga je zato, ker ni moglo naprej, značilo do puščobe. Kar se skrivna za to tvojo ravnanje, pa je tako oblikovito in raznovrstno, da ti zaenkrat ne privoščim svojega užitka. Zasluziti si ga moraš, kakor sem si ga zaslužil jaz."

Zopet se je nasmehnil Protazij in se ozrl na Sonjin čevlji: molel je izpod krila v svetlobo zvezd, val peska ga je držal v objemu. "Recimo", sem se navidez vdal, jaz, "recimo, da je stopnja, na kateri stojis ti, višja od moje, a kje so uspehi? Pokaži mi deželo, v kateri vladaš, in pripoznal bom kralja."

Sonja je na koncih prstov čutila košljivost tega vprašanja in v srecu ji je zaigralo sladko upanje. Ta človek mora dobiti po čelu, da se mu odprejo oči. Na kaj zida vendar že ves ta čas? Ali misli, da sem mu "v dnu srea tihovdana"? Slepce slepi, izpreglej! Obraz bi imel imeniten, tudi postavje je čedne ta mož, toda fanatik je zoprn in žensko odbija kakor kak sedmočlovek....

Protaziju so se zasenčile oči, čelo se je bleščeče vzdignilo izpred senec in njegovi lasje so za spoznanje potemneli. Lahno napetost se je po orlovo skrivil, v trenutku se je zdelo, da hoče naskočiti skalo.

Jaz sem zapazil njegov profil na temnem ozadju kostanjev in vzbudila se mi je radovednost, kako daleč bi pač šel ta človek, če bi za šalo poizkusila tekmo. Tudi Sonja je pajočno premerila širino jezera in naert se ji je zlobil prej nego meni. Njen glas se je delal resnega in ni pripušal nobenega dvoma:

"Ženska se ne more odločiti, preden ne vidi dejanja."

"Ženska sploh ne boče odločala", jo je zavrnil Protazij in ji strogo pogledal v oči.

Jaz sem se zdrnil. Potemtakem bi trebalo poiskati drugega sodnika, in tega sem se bal....

"Sonja, ali vidite lokvanj na gladini jezera pod četrto zvezdo Orionu? Dve senici stojita navpično nad njim kakor topola."

"To so stebri gledišnega portala", sem hitro dostavil jaz, da bi omilil grozno nakano Protazijevo, ki se je dala slutiti iz njegovih besed.

"Ne, to ni portal", je popravil Protazij, "to sta stolpca sredi jezera, kamor se rešujejo barke o nevihti."

Sonja je napenjala oči, a vid ji ni segal tako daleč. Ob vzožju tistih senic se je zgoščala tema neoblično in brezrazno, niti ene jasne črte ni bilo razločiti tam.

"Na južni strani je voda plitva in na gladini plavajo lokvanji. Pred tremi tedni smo veslali tam mimo in Vi ste jih občudovali. Sonja, zdi se mi, da ste si želeli tistega cveta, ki je bil izredno bel in ki je plaval približno sredi morja."

Splaval ponj in vidva me počakata na tej klopi. Ne zahtevam nič drugega, nego da sedita tu, dokler ne stopim zopet na suho."

Sonji so vzdrihale ustne, meni je smeh okrožil lica. To je športna vaja, ki se je loti brez skrbi, kdor je treniran. To pač ni tekma, ki bi odločala o mojih in njegovih nazorih. In če zmaga on, kar skoro pričakujem, zato še ni padla kocka zame, ki sem ostal na suhem. Bolj naivno ni moglo razdeliti vlog med naju, kakor jih je razdelil Protazij sam, ta mladenič!

Ko se je Sonja ozrla, se je Protazij že sunil od brega. Bil je čisto bel, valovi so brezglasno objemali močno telo.

"Ne igrajte", mu je zaklicala, ko se je glava dvignila nekoliko nad gladino, kot bi si določila smer, in je telo kmalu za tem zopet utonilo v temno snov.

"Izračunajte si medtem, za koliko presegate povprečno žensko", je zaklical nazaj in za njim je izginjala sled.

Voda je bila nadvse mirna. Kakor olje je silila v svoj prejšnji mir nazaj, kjerkoli jo je prezeval Protazijevo ribje telo. Zdalj zdelo je zablistela roka iz teme in v hlastnem iztegla roka zabrnila nov kos teme. Seneci nad doždevnim močvirjem sta v tistem trenutku, ko se je Protazij pojavil na gladini, utonili v obzorje, in kjer je bilo prej mogoče določiti vsaj "nekaj", se je sedaj širila enomerna, brezbrezna sivina. Ali so bili oblaki, ali so bili odsevi vode ali res oblike na bregu?

Mene se je lotil strah. Vožnja mimo lokvanjev, ki sem se je bil spomnil pravkar čisto jasno, se je izpremenila v bajko, in dejstvo, da plava Protazij v brezčilno noč, mi je postajalo čezdajle jasnejše.

Sonja se je stisnila k meni kakor žival, ki sluti nevarnost. "To niti stolpici niso, to je čisto navaden nič in Protazij je naju varal s svojim vidom. To je hotel, da bi prestala zanj neznoznane muke. Krutež! Ali ga vidite?"

Kakor sem iskal v temi pred seboj, o Protaziju ni bilo ne duha, ne sluha več.

"Kako si upa ta človek....?" mi je šinilo skoz mozgane in pogledal sem Sonjo postrani. Bila je izredno lepa in v hipu se mi je zdelo vredna junaka smrti. Toda človeško življenje je vendar vredno nekaj več....

Sonja je čutila mojo misel in zavdala o sebi. A ta dvom ni bil prijeten. Izlil se je v ogorčeno očitjanje.

"In Vi niste toliko prijateljski, da bi mu dali prav in odklonili stavo? To je stava in nič drugega, veste, pri kateri ste Vi krutejša stranka. Kdo nosi posledice?"

Sonja se je zavedala z vso jasnostjo instinktivno spoznavajoče ženske, da gre zanj.

"In kdo bo zagovarjal izid? Vi niste ne mož, ne vitez. On plava v

noč, Vi pa sedite pri meni in se tresete. Jaz sem povprečna ženska, a Vi še povprečen mož niste."

Solza ji je skočila iz oči in za hip je zadetel njen robec v nočnem zraku.

Meni je bilo tesno, da bi bil najraje splaval za njim.

Vstal sem, stopil k bregu in zaklical v vzhodni dlan:

"Protazij!"

Noč je poplala klie, val se je vzpenil ob navpični skali brega kakor v posmeh.

"Pro-ta-zij!"

Glas ni segal niti do polovice jezera. Vso človeško nemoč sem začutil spričo elementov, ki so se zakleli, da mi požro tega zoprnega Protazija.

Sonja je prisluhnila napeto, in ko so zasumeli kostanji nad nama, nejevoljni, da jih budiva iz spanja je kriknila na vse grlo.

Naval razburjenosti je bil tolik, da je skrčila prste in se poprijela klopi kakor blazna.

"Dajte mi ga nazaj, če ga morete!"

Planila bi bila za njim, da je nisem ujel za rame in jo potisnil nazaj na klop.

Sunila me je od sebe in onemogočila nagnila glavo na grudi.

"To je norec. Takih pustolovščin niti zahtevala nisem od nje. Sam je kriv, sam je kriv..."

Drage volje se je dala odvesti po parku na trg v svoj hotel.

Obljubil sem ji, da ostanem na trgu, dokler se Protazij ne vrne. V njenih oknih je zagorela luč, za gardino se je pojavila senca ženskega telesa.

Tako je minilo pol noči. V jutranji svetlobi so zarezala Sonjina še vedno razsvetljena okna kakor zalostne, objokane oči.

Prvo, kar je zagledala Sonja drugega dne v obednici, je bil lokvanj v Protazijevo gumbnici. — Protazij je že sedel za skupno mizo, ko sva vstopila, in se nama ušluzno smehljaj. Ves svež je bil v obraz, prsi so se mu čez noč vzdokale kakor ladja.

Sonja je tiho sedla za mizo ob moji strani in se ni ozrla nikamor. Sledovi solz so bili zabrisani s šminko, na ustih se je poznalo, da je mnogo jokala.

"Dovolite, da Vam ga izročim. Ne vem, ali je prav tisti, ki ste ga želela. V tem nisem razločil in evet je, kakor veste, ponoči sklenjeno. A zadostaj Vam kot znamenje dobre volje."

S stvarnim mirom, s katerim je rekel te besede, je rnil Sonjo do krvi. Videl sem, ko so se z vso strastjo onemoglo ženske vsesale njene oči v evet in kako ji je roka drgetala po njem. A jedva se ga je doteknila s prsti, mu ga je vrgla pred noge in ga ošinila s srditim pogledom.

Primeknila se je k meni in med celim dolгим kosilom, med katerim smo zelo malo govorili, sem imel gotov vtis, da kleči pred njim, da ga obožava do nezvesti, a mene da smatra kot doganov stvar in da me rabi le še kot plašč, kot zavetje svoji onemoglosti. Take ničnosti, kakor takrat spričo teh dveh, se potem dolgo nisem zavedal več.

"To spada v srednji vek", je zaklicala Nadežda, vrteč v ustih ogorek desete cigarete. "S takimi dogodki ne imponirate nikomur. To so fantazmi vsakdanjega življenja, ki nimajo ne soka, ne soli, človeku, ki je globlje pogledal v kupo, so zoprni. Življenje namreč ni tako, žensko še celo ne, in zato manjka tej zgodbi mika. Jaz bi Vas prodala starinarju, če bi tudi pisali take stvari."

Kalin se je nasmehnil varno, dogodek, ki je bil kos njegovega življenja, ga je kril popolnoma.

Lepa Jelica je strmela v ogenj, odsev plamena ji je lizal iztegnjene, v členih lahko vzdoklene prste. Kot da je v duhu nadaljevala dogodek, se je po kratkem premolku ozrla in vprašala, ne da bi koga ogovorila:

"Zakaj ga ni objela?"

Kalin jo je z očmi pobožal po valovitih rjavih lasih in se skril: "Tega pa nisem doživel več, gospodična."

Rekvizicija živil na Francošem.

"Temps" poroča, da so dobila francoska županstva naročilo, da morajo v vseh občinah rekvirirati vse zaloge žita za preskrbo civilnega prebivalstva. Cena za 100 kg je bila določena na 32 frankov.

Tisok mark za zgradbo streinega jarka.

Iz Berlina poročajo: Nekaj meščan v Charlottenburgu je razpisal nagrado v znesku 1000 mark za zgradbo pravčnega strelnega jarka, katerega si lahko občinstvo svobodno ogleda.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj	—60	Izlet v Carigrad	—20
Evangeljska zakladnica	—50	Ivan Resnicoljub	—20
Gospod usliši moje molitve	—20	Izanami, mala Japonka	—20
z posebno velikimi črkami	\$1.00	Izidor, pobožni kmet	—20
Ključ nebeskih vrat	—50	Jama nad Dobrušo	—20
Jezus in Marija	—40	Jaromir	—20
Marija Varhinja	—60	Jeruzalemski romar	—45
Marija Kraljica	—60	Kristusovo življenje in smrt	—20
Marija Kraljica, elegantno	—60	vezano	\$3.00
vezano	\$1.20	Krištof Kolumb	—20
Pot k Bogu, v šagrin vezano	\$1.20	Mirko Poštenjakovič	—40
Rajski Glasovi	—50	Kaj se je Makaru sanjalo?	—50
Rajski Glasovi, elegantno	—90	Lažnjivi Kljuke	—20
vezano	—90	Leban, 100 beril	—20
Rajski Glasovi, v slonovo	\$1.20	Lepa Vida (Cankar)	—20
kost vezano	\$1.20	Maksimilijan I.	—20
Sv. Ura, elegantno vezano	\$1.20	Marija, hči polkova	—20
Sv. Ura, v slonovo kost ve-	\$1.20	Mati, socijalni roman.	\$1.00
zato	—1.20	Malomestne tradicije	—25
Skrbi za dušo	—60	Mir Božji	—70
Skrbi za dušo, elegantno ve-	\$1.20	Miklova Zala	—35
zato	—1.20	Mirko Poštenjakovič	—20
Nebesa naš dom, elegantno	—40	Na divjem zapadu, vez.	—60
vezano	\$1.20	Na indijskih otokih	—30
Vrtec nebeški	—40	Najdenček	—20
		Na jutrotem	—35
		Na krivih potih	—30
		Na različnih potih	—30

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski, vezan	—25	Narodne pripovedi, 1, 2	—20
Ahno nemško-angleški tolmač, vezan	—50	in 3. zvezek po	—20
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	—40	Naseljenec	—20
Berilo prvo, vezano	—30	Na valovih južnega morja	—15
Berilo drugo, vezano	—40	Nesrečnica	—20
Berilo tretje, vezano	—40	Nezgodan a Palavanu	—20
Cerkvena zgodovina	—70	Nikolaj Zrinski	—20
Dobra kuharica, vezano	\$3.00	O jetiki	—15
Domaci zdravnik, vezan	—75	Odkritje Amerike, vez.	—80
Domaci živnozdravnik	—50	Pasjeglavei	\$1.00
Evangelij	—45	Prihajač	—30
Fizika 1. in 2. del	—45	Pripravi, prilike, reki	—25
Hitri računar, vezano	—40	Pri vrbevem Grog	—20
Navodilo za spisanje raznih pisem	—70	Prst božji	—20
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del po	—50	Parški zlatar	—25
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del, vezano	\$1.20	Randevouz	—25
Občna zgodovina	\$4.00	Revolucija na Portugalskem	—20
Pesmarica, nagrobnice	\$1.00	Senila	—15
Poljedelstvo	—50	Simon Gregorčiča poezije	—45
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	\$1.00	Stanley v Afriki	—20
Potreba bolnikom	—20	Strahovalci dveh kron, 2 zvezka	\$1.60
Pouk zaročencem, vezan	—70	Sherlock Holmes, 3., 4., 5. in 6. zvezek po	—80
Prva nemška vadnica	—35	Sveta noč	—20
Radjereja v pogovorih	—25	Srečolovce	—20
Schimpffov nemško-slovenski slovar	\$1.20	Strah na Sokolskem gradu, 100 zvezkov	\$5.00
Schimpffov slovensko-nemški slovar	\$1.20	Strelec	—20
Slovenski pravnik	\$2.00	Šanjska knjiga, velika	—30
Slovar slovensko-nemški (Janežič-Bartel), vez.	\$2.50	Slovenski šaljivce	—25
Slovenska kuharica, vez.	\$3.00	Štiri povesti	—25
Slovenska Slovnica, vez.	\$1.25	Tegethoff	—20
Slovenska pesmarica 1. in 2. zvezek po	—60	Turki pred Dunajem	—30
Slovensko-angleški slovnica, vez.	\$1.00	Trije rodovi	—25
Spisovnik ljubavnih pisem	—40	Vojna na Balkanu, 13 zvez.	\$1.85
		Zlate jagode, vez.	—30
		Življenjepis Simona Gregorčiča	—50
		Življenja trnjeva pot	—30
		Znamenje štirih	—30
		Za kruhom	—20
		Z ognjem in mečem, 7 zvez.	\$2.00
		Življenje na avstr. dvoru ali smrt cesarjeviča Rudolfa	—70

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Tajniki:

Edward Kalish, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Rudolf Tröst, 393 W. Central Park, New York, N. Y.

John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

Denar, kolikor ga podružnica sama ne potrebuje, naj blagovoljivo poslati Mr. John Jager. Vsaka vplačana svota bode potrjena po blagajniku in razglašena po slovenskih listih.

Pozor! — Tajniki in blagajniki podružnic Slov. Lige!

Tem potom so prošeni vsi tajniki podružnic Slov. Lige, da nemudoma pošljejo na glavnega tajnika sledeča poročila: število članov, ime in naslov predsednika, tajnika in blagajnika, kraj podružnice ter dan ustanovitve.

Blagajnike podružnic pa prosim, da o poslanem denarju na glavnega blagajnika napravijo dva poročila in pošljejo enega na glavnega blagajnika, enega pa na glav. tajnika, da tem potom lahko vedno izkažemo natančen račun in stanje Slov. Lige.

Za vsa nadaljna pojasnila tičoča se Slov. Lige, naj se cenj. rojaki obrnejo na glav. tajnika Slov. Lige.

EDWARD KALISH, glavni tajnik.
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Vse iztise Pravil Slovenske Lige smo poslali glavnemu tajniku Slovenske Lige, Mr. Edwardu Kalishu, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O. — Oni, ki nimajo Pravil, naj se obrnejo naravnost nanj. — Vse potrebne informacije daje glavni tajnik.

Uredništvo G. N.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Iz Ljubljane. Kot že znano, je 2. maja prišel mestni magistrat za vojno pekarno. Aprovizijski edsek ljubljanskega mesta je svoje časno nakupil precejšnje število vagonov pšenice, sedaj si je preskrbel zagotovilo e. kr. deželne vlade, da dobi dovoljno turšice. To mu je omogočilo obstajati znamenito idejo: mestne pekarnice. Kruh, ki ga je prebivalstvo Ljubljane dne 3. maja dobilo v roke, je bil dober in za današnje čase poceni, 1 kg 70 vin. Z veseljem konstatiramo ta fakt. Sploh moramo izreči zadovoljstvo, da se je ideja mestne pekarnice uresničila. Kdor je deloval tu, priznanje zasluži! Sploh moramo poudariti, da je zadnje čase ljubljanski magistrat precej storil za znižanje cen v Ljubljani. Prodaj je krog 10 vagonov (če ne več) dobrega krompirja po 12 vin. kilogram, znatno število merskih stotov polenovke, fižola itd. V vojni prodajni pa začne te dni oddajati riž, makarone, kaso, mast itd. po cenah, ki bodo zelo nižje od dnevnih po trgovinah. Ne smemo kritizirati kar tja vendan, ampak le tedaj, če vidimo, da ni ne dobre volje, ne dejanj! Res je menda, da je nekaj petroleja izteklo v mestni zalogi, ali to je čisto naravno in ne zadeva krivda aprovizijskega odseka. Petrolej bo še zelo drag in mestna zaloga bo v veliko korist prebivalstvu. Razume se, da bi se v aprovizijemskem oziru dalo svoj čas še več storiti, ali kdo je računal na take čase? — Prosto trgovinsko tekmovalstvo ter privatna last sta največja zla današnje človeške družbe in to se je v sedanjih vojni dobi, ko je prosta trgovina napravila popolen bankrot, priznalo celo od tiste strani, od katere je bilo to najmanj pričakovati. Če je bilo državam mogoče aprovizionirati potom celokupne javne organizacije neustavne armade vojakov, bi moralo biti potemtakem mogoče a provizionirati tudi ljudstva. To nalogo so pa države prepustile privatni trgovini, ki je v sedanjem času jasno pokazala, da ni v nobenem oziru kos svoji veliki nalogi. Takoj po izbruhu vojne so cene živih ogromno poskočile ravno v vojskujočih državah, kar nam pove, da je zlo največje ravno tam, kjer je bilo predvsem skrbeti za življenje ljudstva. Nastal je kontrast, ki mu ni primere. Medtem ko žrtvuje evet državljani v vojni najdražje, kar ima, življenje, si pa drugi del državljani pridobiva velikanske dobičke in ogromno bogastvo na o njih živilih, ki jih družine vojakov potrebujejo. Produkt privatne lastnine in privatnega trgovanja je ta kontrast med dolžnostmi enih in koristi drugih. Pred temi pojavi so bile prenečene celo vlade same. Poizkusile so urediti trgovino na drug način. Išla je naradba za naredbo, centralne in lokalne oblasti so izdajale najraz-

koliko polegla. Državna oblast za more, če hoče, se marsikaj popraviti. Vprašanje rib je za primorsko mesto velike važnosti. Pogledati nekoliko v razmere na ribjem trgu v Trstu je nujna stvar, ker se zdi naravnost nemogoče, da bi bile ribe v Trstu dražje nego v Gradcu ali Ljubljani. Nekaj je treba ukreniti tudi v tem oziru. Če se je začelo, je potrebno, da se tudi nadaljuje. Konečno naj še omenimo, da so bile delavske konsumne zadruge, ker ne slone na temelju privatnega profita, velike koristi vsemu prebivalstvu. Le žal, da ni združništvo v Avstriji še dovolj jako in razvito. — Pred kratkim so izšle tri ministrske odredbe, ki omejujejo prodajo govej. živine, telet, prašičev in kokoši na pet dni na teden. Ostala dva dneva je dopuščeno prodajati klobase, jeta, možgane in druge notranje dele. Z drugo odredbo se smejo molzne in plemenske krave pohijati le s posebnim dovoljenjem in se omeji še bolj klanje telet. Tretja odredba uvaja gotove vrste legitimacije živinskim trgovcem. Brezpogojno so odpravili zapore, ki so jih glede na promet z živino odredili posamezni okraj in dežele. — V Avstriji so vsi dotični črnovojniki, ki so rojeni od leta 1877 do 1883 in ki so bili na zadnjem naboru potrjeni, vpo-klicani pod orožje z dne 15. maja t. l. Vsak se mora predstaviti v onem kraju, ki mu je zabeleženo na legitimaciji. Črnovojniki zakon v Avstriji, po katerem so bili obvezani služiti v črni vojski vsi državljani od 19. do 42. leta, se je spremenil v toliko, da se mora sedaj služiti v črni vojski od 18. do 50. leta starosti.

Setje in cvetje. Oziroma žito je na Štajerskem splošno zelo dobro prezimilo. Le v zelo senčnih krajih je oziroma rž malo bolj redka. Pšenica in ječmen pa sta jako dobra. Miši so delale škodo le po Murskem polju, pa tudi ne občutno. Jarina se ugodno razvija, ker pogosto dež daje potrebno vlago. Upati je ugodne letine. Sadje se dokaj lepo kaže. Črešnje so večina šele sedaj začele cveteti. Marelice in breskve so se bogato nastavile. Hruške, jabolane in slive imajo vse polno plodnih popkov. Žeteli je sedaj toplega vremena, da se bo moglo cvetje pravilno razvijati. Vinogradno delo zelo zaostaja.

Vojni ujetniki kot delavci. Veleposelniki v Laškem pri Celju so naprosili vlado, naj pošlje tudi v Savinjsko dolino vojne ujetnike, ki naj bi obdelovali polja in predvsem hmeljne nasade.

Mati generala Kusmaneka rodom Štajerka. Graški listi poročajo, da je mati przemyskega poveljnika bila rojena Štajerka iz Fürstenfelda ob Štajersko-ogrski meji in se je zvala z dekliškim imenom Wiehrer. Njen oče je bil klepar kotlov Franc Wiehrer.

ŠTAJERSKO.

Izpred sodišča. Dne 8. maja se je vršila pred mariborskim izjemnim sodiščem nova razprava v tožbi veleposelnika Frana Robleka proti "Slovenskemu Gospodarju" in "Slovenskega Gospodarja" na 300 K globe ali 30 dni zapore ter v objavo obsodbe v "Slov. Gospodarju". — Pred izjemnim sodiščem v Gradcu se je zagovarjala 31letna v Sv. Ano pristojna vdova Marija Novak radi hudodelstva uboja. Njen mož Fran Novak je bil surov človek, udan pi-jaci in zelo pretepal svojo ženo. Dne 4. marca je prišel Novak pi-jan domov. Z ženo sta se sprla. Novak je prišel mahati z vilami po svoji ženi. Žena je zagrabil-a gorjato, s katero je udarila moža dvakrat po glavi. Novak je drugi dan umrl. Novakova se je zagovarjala s silobranom. Sodišče jo je opustilo uboja in jo obsodilo v dvamesečni strogi zapor, ker je prekoračila silobran in je še udri-hala po možu, ko je že ležal nezave-sten na tleh.

Nesrečni alkohol. Kake nesreče povzroča alkohol, se vidi sedaj pri vojnih sodiščih. Skoro v 90% vseh slučajev je kriv alkohol. Sedaj se je zopet zgodil značilen slučaj. Narednik Maršalek od 4. črnovojnškega bataljona je imel 8. in 9. marca v ujetniškem taboru v Knittelfeldu inšpekcijsko službo. Maršalek je v času svoje službe pridno hodil v kanti-no in popival tako, da je bil popolnoma pijan. V pijanosti je šel potem med ruske ujetnike in zahteval, naj mu dajo denarja. Ker mu eden ni hotel dati denarja, ga je s palico udaril po glavi. Večkrat je tudi napel revolver in je grozil: "Denar sem, ali te pa u-strelim!" S temi grožnjami je do-segel, da mu je 14 ujetnikov dalo 76 kron 50 vin. Enega vjetnika je dal sleči do srajce in ga pre-iskati, če res nima denarja. Če bi bil narednik storil to v treznem stanju, bi bil obsojen na večala, ker pa so priče potrdile, da je bil popolnoma pijan, je bil obsojen na štiri mesece ječe in na degra-dacijo. — Na Malem vrhu pri Brezicah je Jože Ogorevec, znan pijanec, s sekuro udaril svojo ženo po glavi in prsih ter jo težko ranil. Naslednji dan je pa sam užgal gospodarsko poslopje. Ško-de je 700 kron. Pijanec je pr so-dišču rekel, da je zato užgal hišo, da bi ženo in otroke kontal.

Smrtna nesreča s puško. Iz Ptuj-a poročajo: Poselnik in zaprise-ženi lovski čuvaj Janez Ogriček v Stari vasi je dne 5. maja obe-sil na steno nabasano puško. Na-enkrat je začel strel. Prihitel je in videl na tleh v krvi ležati šest-letno sosedovo hčerko Marijo Vinkuš, ki je kmalu nato umrla. Kako se je zgodila nesreča, pri-kateri je bila navzoča tudi 13let-na Ogričkova hčerka, ni znano.

Tragične smrti je preminul sin trgovca in posestnika Birtiča na Hrastniku Srečko Birtič. Na bo-jišču težko ranjen je prišel do-mov in tu okrevale. Posledice poškodb pa so ga napravile ožot-nega in nekaj vesel fant se je popolnoma spremenil. Pred par dnevi bi se bal moral vrniti k svo-ji četi. Očividno v napadu hipe meznosti je posegel po revol-verju ter si sim končal svoje mla-do življenje. Tragična smrt pri-ljubljenega mladeniča je vzbudila na Hrastniku odkrito sočustvova-nje.

Setje in cvetje. Oziroma žito je na Štajerskem splošno zelo dobro prezimilo. Le v zelo senčnih krajih je oziroma rž malo bolj redka. Pšenica in ječmen pa sta jako dobra. Miši so delale škodo le po Murskem polju, pa tudi ne občutno. Jarina se ugodno razvija, ker pogosto dež daje potrebno vlago. Upati je ugodne letine. Sadje se dokaj lepo kaže. Črešnje so večina šele sedaj začele cveteti. Marelice in breskve so se bogato nastavile. Hruške, jabolane in slive imajo vse polno plodnih popkov. Žeteli je sedaj toplega vremena, da se bo moglo cvetje pravilno razvijati. Vinogradno delo zelo zaostaja.

Vojni ujetniki kot delavci. Veleposelniki v Laškem pri Celju so naprosili vlado, naj pošlje tudi v Savinjsko dolino vojne ujetnike, ki naj bi obdelovali polja in predvsem hmeljne nasade.

Mati generala Kusmaneka rodom Štajerka. Graški listi poročajo, da je mati przemyskega poveljnika bila rojena Štajerka iz Fürstenfelda ob Štajersko-ogrski meji in se je zvala z dekliškim imenom Wiehrer. Njen oče je bil klepar kotlov Franc Wiehrer.

KOROŠKO.

Seznam izgub. Pešpolk št. 7: Inf. Adlasnik Janez, mrtev; korp. Allesh Anton, ranjen; inf. Bar-balič Miklavž, ranjen; inf. Bier-mann Tomaž, mrtev; inf. Blasič Marko, ranjen; inf. Endl Franc, mrtev; inf. Fercher J. žef, mrtev; inf. Ponovič Domie, n, ranjen; poddes. Greilberger Otmar, ran-jen; četov. Huber Jurij, mrtev; inf. Karre Matija, ujet; inf. Kar-teisser Friderik, mrtev; inf. Kran-ser Peter, mrtev; inf. Lachowitz Oton, ranjen; inf. Maier Franc, ranjen; inf. Markočnik Jožef, ran-jen; inf. Miče Janez, ranjen; nared. Mösslaeh Kristof, ran-jen; inf. Muehlitsch Franc, mr-tev; inf. Neubauer Janez, ranjen; inf. Pfennich Anton, mrtev; inf. Piehler Leopold, mrtev; inf. Puk Valentin, ranjen; inf. Rabitsch Franc, mrtev; inf. Pirker Jožef, ran-jen; inf. Prodan Janez, ran-jen; inf. Rohrer Ivan, ranjen; inf. Rotta Stefan, ranjen; inf. Six Franc, mrtev; inf. Strickbauer Jožef, mrtev; inf. Strobl Hum-bert, ranjen; inf. Tandes Bogomir, mrtev; poddes. Tatschl Jo-žef, ranjen; inf. Trauner Leopold, ranjen; korp. Walcher Franc, ran-jen; inf. Vedenik Lovro, ujet; inf. Zankl Ludovik, mrtev.

PRIMORSKO.

Za mrtvega je izkazan Alojzij Žiberna iz Povirja, vojak 20. lov. bataljona; umrl je 26. ali 28. mar-ca. Dalje je izkazan za mrtvega Mihael Velušček, 20. lov. bataljo-na, umrl 26. marca. Od 4. domobr. polka sta izkazana za mrtva Gvi-don Silič in Biljane v zapadnih Brdih, umrl 14. decembra in čet-ovodja Andrej Travizan iz Št. Petra pri Gorici, umrl 16. dec. Za mrtvega je izkazan Marij Žigon z Goriškega, vojak 74. pešpolka; padel je 6. ali 7. novembra. Za mrtvega je izkazan tudi Josip Se-culim iz Gorice, četovodja 7. lov. poljskega bataljona; padel je za-četkom decembra.

VABILO

na PLESNO VESELICO, katero priredi Slovensko podporno društvo SV. BARBARE POSTAJA ŠT. 32 v Braddocku, Pa., v soboto dne 12. junija 1915 v Poljski Dvorani, 927 Talbot Ave., Braddock. Pričetek ob 7. uri zvečer. Igral bode izvrsten orkester pod vod-stvom Mr. Frank Shaget-a. Tem potom vljudno vabimo vse Slovence in Slovence iz Braddock in okolice, kakor tudi druge Slo-vane, da se te naše veselice mno-gobrojno udeležijo. Za dobro po-strežbo bo skrbel v to izvoljeni odbor.

Za odbor:

J. A. Germ.

ZAHVALA IN PRIPOROČILO.

Mr. ALOIS SKULJ,
P. O. Box 1402, New York City.
Najpristnejša zahvala za har-moniko, katero sem pred par dne-vi prejel; v resnici si nisem mogel boljše in lepše želiti.
M. Pottochar,
Co. M, 4th Inf., Galveston, Tex.

Poslano harmoniko, ki se mi prav dopade, z veseljem prejel in se Vam zahvaljujem zanjo.
Anton Stariha,
Box 75, Canon City, Colo.

John Bizjak,
Curtisville, Pa.
Box 22,
Vašo harmoniko sem dobil; zelo mi je všeč in lahko rečem, da tako harmoniko še nisem imel, za-to Vas bom tudi vedno priporo-čal.

Martin Ponikvar,
161 Houston St., Barberton, O.

Harmoniko, na katero sem dolgo čakal, z veseljem prejel; zelo sem zadovoljen, ker je ravno ta-ka, kakoršno sem si želel in se Vam zahvaljujem za tako pošteno postrežbo.

Tony Mahne,
Klein, Mont.
Box 25,

Kje so: JOŽE in ANTON BAR-TOL doma iz Travnika, in FERDINAND KOČVAR iz Loža na Kranjskem? Pred par leti so se nahajali v Windham, Mont., in se od tam neznano kam preselili. Prosim cenjene rojake, ako kateri ve za naslov imenovan, naj mi ga naznani, ali se mi naj sami javijo. — Frances Bartol, 79 Thames St., New York, N. Y. (8-9-6)

PRODAJA BANKEROTNEGA POSESTVA.

Podpisani Trustee bankerotne-ga posestva John H. Roitz-a (tudi znan kot John Roje) v Pueblo, Colo., bode v torek dne 29. junija 1915 ob 10. uri dopoldne v prostori na 223 E. Northern Ave. prodal na javni dražbi za najboljšo ceno sledeče: Lot 27, block 1, 411 E. Northern. Tu se nahaja eno-nadstropno trgovsko poslopje iz opeke. Loti 29 do 32, block 3, 217-23 E. Northern. Dvona-dstropno poslopje iz opeke, pokrje vse štiri lote. Spodaj veliki trgov-ski prostor; poleg še brvnica s kopalnico; tudi restavrant, pool room in kegljišče. Vse moderno opremljeno. V drugem nadstrop-ju je dvorana čez vse, dober pod-oder je okusno in moderno ure-jen. V ozadju dvonadstropno sta-novališče. To je največje in naj-lepše poslopje v Coloradu. Naha-ja se v slovenskem središču in na dobrem prostoru. Lot 33, block 3, zraven zgorajšnjega, gostilniško poslopje z dvorano. Loti 1 do 5, block 4, pet praznih lotov, vogal Mesa in Rio Grande, v slov. okoli-ci in bliž bloke od kare. Tu se nudi izvrstna prilika vsakemu, ki hoče pričeti trgovino v tej veliki napredujoči slov. naselbini. Pro-dalo se bo na dražbi. Katerega stvar zanima, naj se takoj obrne na:

Walter L. Predovich, Trustee,
219 Broadway, Pueblo, Colo.
(7-9-6)

OGLAS.
Cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA iz najboljšega grozdja. Najboljše staro belo vino Ries-ling 10 gal. \$6.50, 27 do 28 gal. \$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25. Lansko belo vino 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25, rdeče vino 27 do 28 galon \$12.50, 50 galon \$22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal. \$12, 10 gal. pa \$25. Pri omenjenih cenah je všteti tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je ro-jak M. Žugel.

S spoštovanjem
S. JACKSE,
Box 161, St. Helena, Cal.
Za vsobno oglosav ni odgovor no ne uredništvo ne upravitelstvo

ZADOLJNI boste, če se poslužite naše vse pasne. Vred ustavljena naročnosta smo pripravljeni prodati za Evropo namenjene klad-virje in Player-klavirje po znižanih cenah.
Schleicher & Sons,
37 W. 14. cesta,
New York, N. Y.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Michi-ganu, Wisconsinu in Minnesoti sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik.

Mr. OTO PEZDIE,

ki je pooblaščen pobirati naročni-no in izdajati tozadevna potrdila. Upravištvu "Glas Naroda".

ZAHVALA.

Tem potom se zahvaljujem društvu Marija Pomagaj št. 6 J. S. K. Jednote in South Lorain, Ohio, katero mi je pomagalo ob času smrti moje nepozabljene soproge, kakor tudi vsem ostalim društvom, katera so se udeležila pogreba, ter sploh vsem posameznikom, kateri so ji vence podarili ali kaj pomagali. Posebno se pa zahvaljujem J. S. K. Jednoti za tako hitro izplačilo in jo vsake-mu rojaku prav toplo priporočam. Mike Ostang, žalujoči soprog.

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA
kakor DELAWARE, CATAWBA in CONKORD prodaja
JOSIP SVETE
1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio.
CONCORD RDEČE VINO 60c. galona. CATAWBA BELO VINO 80c. galona.
Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjih naročilih cene po dogovoru. Pri teh cenah je vojni davek že vračunan.
Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

PIŠITE PO ILUSTROVANI CENIK!
"IZVRSTNO!"
Tako se je že vsak izrazil kdor rabi brivski aparat, kar je pa tudi res, kajti s tem aparatom se zelo hitro in čisto obrije in glavno je to, da se ne morete raniti.
Najbolj v rabi so aparati, kot ga vidite na sliki, stane samo \$1.00 s poštnino. V klet usnjati skatli je poleg aparata tudi aedem najfinjših klin, ki so izdelane iz najboljšega jekla.
Denar pošljite po Postal Money Orderu ali gotov denar v registriranem pisnu.
Naroči se pri:
Alois Adamič & Co.,
P. O. Box 1581, New York, N. Y.
PIŠITE PO ILUSTROVANI CENIK!

'KRACKERJEV' BRINJEVEC
je najstarejše in od zdravnikov priznано kot najboljšo sredstvo proti notranjim boleznim.
Cena za "BRINJEVEC" je: 6 steklenic \$ 6.50 12 steklenic 13.00
V ZALOGI IMAMO tudi čisti domači TROPINJEVEC IN SLIVOVKA kuhane v naši lastni destilaciji.
Naše cene so sledeče:
Tropinjevec per gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00
Silovitz per gal. \$2.75—\$3.00
Tropinjevec zaboj \$ 9.00
Silovitz zaboj \$13.00
"66" Rye Whiskey 5 let star, zaboj \$11.00
Rudeča Ohio vina per gal. 55c., 60c., 65c.
Catawba in Delaware per gal. 75c.—80c.
Za 5 in 10 gal. posodo računamo \$1.00, za 25 gal. \$2.00, za večja naročila je sod zastoj. Naročilu naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pišče jamčimo.
The Ohio Brandy Distilling Co.
6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner
"Doli z orožjem!"
Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....
Friedrik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.
Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanje-ga časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehotno pomisliti, da se bližajo človeštvo boljši časi. Kratkotako: zelo dobra knjiga.
Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.
Štajerski pisatelj Peter Rossegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sembral knjigo z naslovom "Doli z orož-jem". Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?
Henrik Mart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem ji kdaj bral....
C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so ji h spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....
Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenova jo bom. Vsakemu je bil po-nudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli po križemsvet in učili vse narode....
Financi minister Dunajski je rekel v nekem svojem govo-ru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knji-gi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben voja-ški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navedel za vojno, če bo prebral to knjigo.
CENA 50 CENTOV.
Naročite jo pri:
Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

Senca meča

ROMAN IZ ČASOV NAPOLEONA I.

Angleški spisatelj Robert Buchanan. — Za Glas Naroda prevel G. P.

31

(Nadaljevanje).

V nečloveškem naporu se je obrnila, da se postavi zasledovalcu po robu. Tik poleg nje, osvetljen od lune, je stal možki in predno ga je mogla razločno videti, je že izpregovoril njeno ime.

— Marcela!

Takoj je spoznala svojega ljubimca. A dasiravno je vedno želela in molila za srečanje, se je sedaj umaknila ter ni ničesar odgovorila. Luna se je prikazala izza oblakov ter osvetljevala postav od nog do glave. Bil je razoglav in bos in lasje so mu padali v divjih kodrih preko lica. Njegov glas pa je bil vohel in čudno-zvenec.

— Marcela! Ali si me že pozabila? — Da, jaz sem! — Se me morda bojiš?!

— Ne bojim se, — je odvrnila Marcela, ki se je pomirila. — Prestrašil si me, — mislila sem, da si duh!

— Počival sem tam in videl sem te priti k "Mlaki krvi Krista."

— Odgovor Marcela je bil značilen.

— Videl si me? Potem bo čar brezuspešen.

— Prav nič, — je odvrnil Rohan zelo hladno. — Nisem vedel za tvoj namen ter te nisem videl, ko si pokleknila. Zelo mrzla noč je zate. Treseš se, — pojdi domov!

Govoril je tako kot da ni bilo ničesar med njima, kot da sta si tuja. Glas mu je bil mrzel in jasn. Ona pa je odgovorila v istem tonu.

— Hoel in Gildas gresta jutri v vojno in to me je prineslo senjak. Čudilo se bodo, kje se mudim toliko časa.

Napravila je kretnjo kot da hoče iti. On se ni ganil in ona se je nato zopet obrnila k njemu.

— Čudno se mi zdi, da te vidim tukaj. Mislila sem, da si daleč proč. Doli v vasi te zasledujejo.

— Rohan je prikal. — Vem to.

— Na hiši tvoje matere je nabita tiralnica in na naki tudi. V vasi so orožniki iz St. Gurlott in poveljuje jim Pipriac. Razpisana je tudi nagrada za onega, ki te prime.

— Tudi to vem.

— Odgovorjal je mirno in mrzlo. Stal je nepremično ter zrl najo kot na grob izgubljene ljubezni. Naenkrat pa je vrgla Marcela proč svojo navidezno hladnost. Skočila je naprej ter se oklenila Rohanovega vratu.

— Rohan! Rohan! Zakaj govoriš z menoj na tak način?!

On se ni branil, a se nežno oprostil njenega objema.

— Mi nismo vedeli, kaj se je zgodilo. Meni je pokalo srce. — Hoel in Gildas gresta tudi. Vsi so bili jezni nate! To je strašno!

— In tudi ti!

— In jaz, Rohan, sem bila vedno na tvoji strani. Vsi so rekli, da si bojazljiv, a jaz sem jim povedala, da lažejo. Vsi so bili jezni name, ko sem te zagovarjala. Poljubi me, Rohan. — Ali me nočeš? In ko se se njegove mrzle ustnice približale njenim, je vskliknila: — O Rohan, vedela sem, da boš pameten. Ni se prepozno in oprostilo se ti bo, če pojdeš z ostalimi. Pridi v vas, pridi! Zahvali Boga, da je tako. Strie Ewen bo posredoval in Hoel in Gildas ti bosta stisnila roke. Vse, vse bo še dobro!

Zrla mu je v obraz s strastnim zaupanjem in ko je končala, ga je poljubila s svojimi gorkimi, zreliimi ustni. On pa je stal kot okamenel, nepremično.

— Marcela! Marcela! — je vskliknil z boleznim glasom.

— Moj zlati Rohan!

— Ali me še sedaj ne razumeš? Moj Bog, ali me ne boš razumela? To ni — in jaz nisem izpremenil svojega mišljenja. Jaz ne morem priti v vas. Nikoli se ne bom udal, vsaj živ ne!

Nič več ni bilo gorkih rok krog njegovih ramen. Marcela se je prestrašena umaknila.

— Zakaj si pa potem prišel nazaj v Kromlaix?

— Da vidim tebe, da govorim še enkrat s teboj predno — umrjem!

Treščica se po celem telesu in blede kot zid je prišla Marcela Rohana za obe roki, ki sta bili mrzli kot led.

— Ti moraš iti v vas! Zaradi mene, radi tvoje Marce! Oh, ne umori me, ne stri mi srca, — ne pusti, da bi te pred menoj nazivali bojazljivci! Če pa ne radi mene, pa vsaj radi sebe samega! Ne moreš jim uiti. Zasledovali te bodo noč in dan in umrl boš. Mati božji in sin nebeski! — da, umrl boš! Rohan zlati, Cesar bo dober s teboj, — pojdi v Kromlaix!

— In v vojno?

— Pa kaj za to? Prišel boš nazaj kot strie Ewen in vsi te bodo občudovali ter vedeli, da si junak!

— In ti?!

— Jaz bom tvoja žena, Rohan zlati. Priščem ti in ljubila te bom neizmerno.

— Če pa padem?

— Potem te bom ljubila še bolj in žalovala bom za teboj vse žive dni in nikdar ne bom poročila nobenega drugega moža. Ti boš umrl v junškem boju, za Cesarja! Čakal boš name v nebesih in prišla bom za teboj.

Veliko je bilo strasti v njenem glasu, njenih besedah in v poljubih in vse to bi kot hudournik odplavilo sklepe kakega drugega možkega. Rohan pa je ostal neizprosno, dasiravno mu je pokalo srce.

— Marcela, to je nemogoče! Jaz ne morem iti!

— Rohan, Rohan!

Opotekel se je ter prijel za srčno stran. Omahnil je ter je padel na kolena.

— Jaz ne morem iti, — prisegel sem! Zbogom, zbogom!

Marcela ga je pozorno gledala, kot da mu hoče čitati na dnu duše. Strašna misel se je porodila v njeni glavi.

— Rohan govori! — Za božjo voljo, ustani in govori! Ali je res, kar pravijo ljudje, da si namreč bojazljivci? — — —

Vstal je na noge ter se začuden ozrl vanjo.

— Govori, Rohan!

— Da, res je!

— Da se bojiš, da si — — —

— Vse je res, — je odvrnil. Da je bil dan, bi bila opazila zaničljiv smeh na njegovem licu. — Jaz ne bom služil Cesarja, ne bom šel v vojno, ker — se bojim.

Ni pojasnil svoje bojazni in če bi storil tako, bi ga ona kljub temu ne razumela. Nadaljeval je:

— Najboljše je, da takoj in za vedno razumeš, da ne bom prijel puško v roko. To je proti mojemu sreču in morda je to, kar praviš, tudi res. Če bi bilo drugače, bi me tvoja ljubezen morda prenačala. Nimam dosti poguma za to, kar me prosiš! Pa glej, treseš se, mrzlo je! — Hiti domov!

Njeno srce je bilo videti sedaj zlomljeno. Niti z jezo, niti z zaničevanjem ni zrla sedaj na njega. Preboda mu je srce s strašnim orožjem, solzami. V krajih, kjer je telesna moč in pogum največja čednost možkega, je bojazljivci slabši kot črv, ostudnejši kot gobavec v Orijentu. In ona je ljubila bojazljivca! . . .

Ako bi bila bolj izkušena v človeških zadevah, bi vedela, da

ni oni, ki si sami nadené kako grdo ime, v vseh slučajih vreden nositi to ime. Ona pa ni bila izkušena in njegovo priznanje jo je presenetilo.

Počasi je pričela odhajati, napol nezavestna in vsa v solzah. — Marcela, ali mi nočeš dati roke? Ali mi ne moreš reči z Bogom?!

Obstala je, a ni rekla ničesar. Prijel jo je za roki ter jo nežno poljubil na obeh licih.

— Z Bogom, Marcela! Ti me ne moreš razumeti in jaz te ne morem karati radi tega. Če si mi bo pa pripetilo kaj slabega, se me ne spominjaj v jezi. Morda bo Bog dober z menoj in nekega dne boš drugače mislila o meni. Z Bogom, z Bogom!

Obrnil se je proč, ilhte. Ona pa ga je prišla za roko ter strastno vskliknila:

— Našli te bodo! — Ubili te bodo! Kam pojdeš? Kam hočeš bežati?!

— Bog bo našel pribežališče zame in upam, da me ne bodo dobili. Ohrani me v svojem sreču! . . .

Nato je v resnici odšel.

(Nadaljuje se).

Velika zaloga vina in žganja.

MARIA GRILL

Prodaja belo vino po 70c. gallon
črno vino po 50c. gallon
Drobnik 4 gallon za \$11.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
4 gallon (sodček) za \$16.00
Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

ZASTONJ deset (10) HASSAN kuponov (IZREŽITE TA KUPON)

TA POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v kakšnih HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujocih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Novo stensko mapo cele Evrope.

Cena ji je \$1.50.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Najmodernejša TISKARNA "GLAS NARODA"

Izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah.

Belo okrasno, izvršuje prevode v druge jezike.

Unifakto organizirana.

Posebnost so društvena pravila, okrasnice, pamfleti, omili itd.

Vsa naročila pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

HARMONIKE

Došli harmonički vrsto instrumentov in popravilom po najnižjih cenah, a določeno in zanesljivo. V popravilu harmonik vseh vrst po najnižjih cenah. Vse harmonike so v dobrih rokah. Vse harmonike so v dobrih rokah. Vse harmonike so v dobrih rokah.

JOHN WENZEL

1617 E. 62. St., Cleveland, Ohio.

Za slovenske grafofonske plošče, Columbia grafofonske, zlatino in srebrnino obrnite se name.

A. J. TERBOVEC, Kans.

Frontenac, (7-11 v sob)

Za en dolar

dobite dnevnik "Glas Naroda"

SKOZI ŠTIRI MESECE.

"Glas Naroda" izhaja v šestih dneh na 36 straneh. V njem najdete važne vesti vsakega dne. Vest iz stare domovine in zanimive povesti.

Vse osebe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osepeljani, oropani ali s katerimi se je slabo ravalo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osepeljani od bankirjev, odvetočnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posestnikov gostila.

Daje se informacije v naturalizacijskih zadevah: kako postati državljan, kjer se oglašiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure jutraj do 5. popoldne in v sredo svečer od 8. do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj uspešno mazilo za ženske laske, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, zraščajo v 6 tednih krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi moškim krasne brke in brado in ne bodo odpadali in ne osiveli. Revmatizem, kostbol ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma odpravim. Rane, opekline, bole, ture, krate in grinte, potne noge, kurje oči, bradavice, ozeblina v par dneh popolnoma odpravim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pisite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ,

1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujocih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov. Na 20tih straneh in vsaka stran je 10 $\frac{1}{2}$ pri 13 $\frac{1}{2}$ palca velika. Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov. Na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev. Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakmah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

NAJBOLJŠA SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

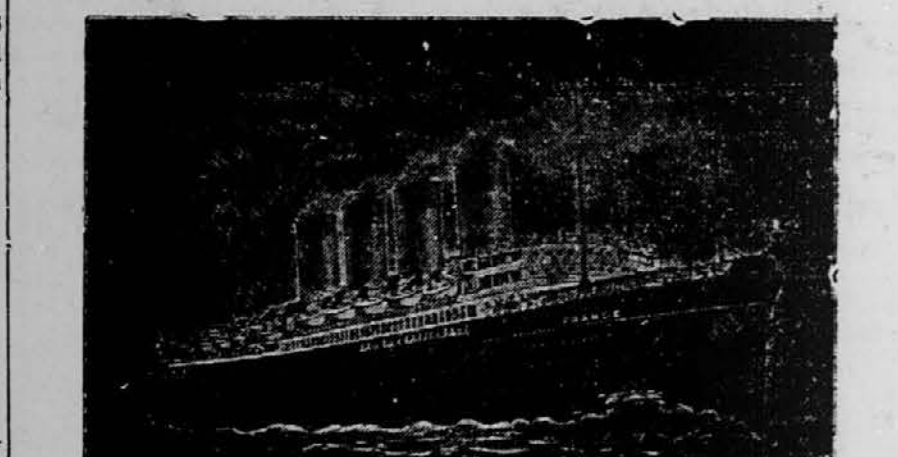
Cena v platnu vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobo isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Svico, in mesta in Ljubljano.

Poslani parniki so:
"LA SAVOIE" na dva vikenda
"LA NORMANDE" na dva vikenda
"LA FRANCE" na dva vikenda

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK
corner Pearl St., Essexburgh Building.
Poslani parniki odplujejo vedno ob sredah in pristaniščih New Yorka 57. N. E.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepiral, da dospejo denarne pošiljke tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljke v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$16.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.